

PIONIR

glasilo kolektiva sgp pionir novo mesto

14. september 1982

leto XVI. št. 9 (145)

Vinko Hafner in Vlado Klemenčič med nami

25. avgusta sta našo delovno organizacijo počastila s svojim obiskom predsednik slovenske skupščine Vinko Hafner in podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Vlado Klemenčič. Z njima so bili tudi predstavniki novomeške občinske skupščine: Uroš Dular, predsednik skupščine občine, Franci Borsan, predsednik občinskega izvršnega sveta, Janko Goleš, predsednik sindikatov, ter Vilma Manček, sekretarka občinskega komiteja ZK.

V pogovoru smo goste seznanili z dejavnostjo DO in s problemi, na katere smo naleteli. Govora je bilo tudi o prekoračitvi mase osebnih dohodkov oziroma o ukrepu družbenega varstva. Gosta sta se zanimala še za napore, ki jih vlagamo pri pridobivanju del v tujini, seznanili pa smo ju tudi s problemi izobraževanja in s tem, kako smo uspeli zmanjšati izostanek z dela z uvedbo dodatka za prisotnost.

Vinko Hafner je pohvalil naša prizadevanja, naš optimizem, in dejal, da smo lahko ponosni, da smo delavci v taki delovni organizaciji, kot je Pionir. „Potrebno bo še v naprej razvijati in krepiti ta mogočen kolektiv, saj je vanj vložena

veliko dela in truda. Ohrabrujoče je to, da nista zaskrbljeni zaradi bodočnosti, da vas omejevanje investicij ni spravilo s tira. Gradbeništvo nikakor ne more propasti, čepra se tudi v tej panogi pojavljajo občasne krize. Gradbeništvo se enkrat žrtvuje, drugič zopet izrablja konjunkturo,“ je med drugim dejal predsednik slovenske skupščine.

V razgovoru je bilo tudi rečeno, da naj čim bolj racionaliziramo delo, ga ustrezno organiziramo in naj se z vsemi močmi usmerimo v inozemstvo. V zvezi z ukrepom družbenega varstva pa je tov. Hafner poudaril, da sredstva, ki jih bomo morali poravnati, ostanejo delavcem, torej jim niso odtujena, samo za osebne dohodke, jih ne morejo porabiti. „Trebna pa je družbeni dogovor spoštovati v celoti in proti vsem kršiteljem enotno nastopati. Popušcanje bi namreč pripeljalo do še velje inflacije. Ne moremo namreč iti v zamrznitev osebnih dohodkov, treba se je bojevati za omejevanje vsakršne potrošnje, zato ukrep, ki vam je bil izrečen, vzemite tako, saj je to v interesu nas vseh, občine, republike in družbe kot celote. Zato lahko odločnost novomeške občinske skupščine le pozdravimo,“ je zaključil tov. Hafner ob obisku v naši delovni organizaciji.

V četrtek, 26. avgusta, sta se v Pionirju mudila dva predstavnika zimskih športov: Tone Vogrinec, direktor alpske reprezentance, in njegov namestnik Nestl Aljančič. Gosta sta se zahvalila za sodelovanje in pomoč, ki jo naša delovna organizacija daje jugoslovanskemu smučarskemu skladu, in s športniki Pionirja pokramljala o delu reprezentance, še posebej pa sta se zanimala za možnosti izgradnje smučarskega centra na Gorjancih ter ponudila pomoč pri izpeljavi tega načrta. Poleg tega je zgovorni Tone navrgel še kup informacij o alpski reprezentanci in nakazal nekaj problemov, s katerimi se ubadajo v Smučarski zvezi Jugoslavije. Za kaj več pa niti ni bilo časa.

Pouk v novih prostorih

Center usmerjenega izobraževanja (ali na kratko CUI) je z enoletno zamudo nared. Pripravljalna delna tem objektu so se začela v jeseni 1979, gradnja sama pa aprila 1980. Vendar je splet objektivnih in subjektivnih okoliščin, kot so vreme, pomanjkanje delovne sile, finančnih sredstev, sprememba projektnih dokumentacije, neusklajenost s šolskimi pripravami, skratka, zelo širok spekter problemov, ki jih je bilo treba pre-

CUI, telovadnico, igrišča in delavnice, vendar so sedaj dograjen le učilnice, delavnice, ki jih sedaj gradijo, pa bodo končane do konca leta. Za izgradnjo telovadnice in igrišč pa je zmanjkalo sredstev. V drugi fazi je predvidena graditev še enega trakta. Kdaj pa bo do tega prišlo, sedaj še ni znano.

CUI bo lahko sprejel okoli 1800 učencev v eni izmeni, v njem pa je kar 12.000 m² koristne površine, od tega je 1100 m² zaklonišč (4 zaklonišča za 200 oseb). V enem traktu bo zdravstvena šola, v ostalih štirih pa vse tehnične šole. Center je sodobno opremljen, v njem so specialne učilnice za fiziko, elektroniko, biologijo, kemijo, tehnični pouk, TV kabinet, dve knjižnici, kabineti in zbornice, v petem traktu pa je tudi razdeljevalna kuhinja in jedilnica za približno 500 oseb.

Pouk se je začel in tudi Novo mesto je končno dočakalo svoj novi šolski objekt. Odprla so se namreč vrata šolskega centra usmerjenega izobraževanja v Šmihelu.

broditi, izgradnjo zavlekel. V tem zapisu ne bi iskali vzrokov, naš namen je, da ta objekt le predstavimo.

V CUI se bodo s tem šolskim letom preselile vse srednje šole tehnične usmeritve in zdravstvena šola. 1. faza je predvidevala izgradnjo 5 traktov

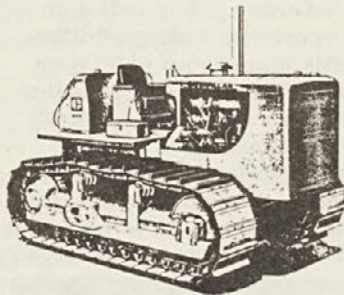
V sklopu izgradnje tega centra je tudi dograditev energetske postaje, dovozne ceste, plinske postaje ter ureditev okolice.

Novomeški gradbeni sektor je imel na skrbi vsa gradbena, obrtniška, in inštalacijska dela, opremo pa bo dobavil Slovenijales. Vrednost del, ki jih izvaja

Pionir, znaša 300 milijonov dinarjev, brez izgradnje delavnic, za katere se predvideva 85 milijonov. Projekte je izdelalo podjetje za projektiranje Projekt iz Ljubljane, investitor pa je občinska izobraževalna skupnost Novo mesto.

Kot je povedal vodja gradbišča Stane Čelesnik, so imeli največ problemov s pomanjkanjem tesarjev, občasno ni bilo cementa, problemi so bili tudi s strešno kritino, še vedno pa niso uspeli dobiti grelcev za kotlarno. Letos so morali preurejati en trakt, namesto za potrebe pedagoške šole je bila potrebna preureditev za zdravstveno šolo.

Sicer pa, kaj bi pogrevali stvari, center je odprl svoje duri, sprejel varovance, in problemi pri njegovi izgradnji bodo kmalu pozabljeni.

Oddelek lastnih investicij

Oddelek lastnih investicij deluje v sklopu tehnične službe DSSS v tesni povezavi z razvojnim oddelkom. Investicijska nabava je v Pionirju namreč centralizirana in ni razpršena po tozdih. Torej se vse investicije pripravljajo in izvajajo v enem oddelku, zato je prav, da ga predstavimo.

Sredstva za investicije se izločajo iz dohodka tozdov po zaključnem računu. Vsi tozdi združujejo do 8% od čistega dohodka za investicije, nadaljnji del sredstev predstavlja minimalna in pospešena amortizacija, ki se ravno tako združuje iz vseh tozdov in delovnih skupnosti, lastna sredstva pa predstavljajo tudi premije od zavarovalnic. Krediti dobaviteljev in proizvajalcev pa investicijska sredstva še povečujejo.

Investicije predstavljajo materialno osnovo razvoja, zato se odvijajo po srednjeročnem in letnem planu, ki je bolj preciziran, vendar se ta letni plan sproti popravlja. Oddelek lastnih investicij pripravi namreč osnutek letnega plana v skladu s srednjeročnim planom in v njem se obdelajo vse letne potrebe tozdov ter se med seboj uskladijo. Ta predlog obdela komisija za investicije, ki jo sestavlja po en član iz vsakega tozda. Ta komisija predlog plana razčleni, uskladi interese vseh tozdov in ga potem da v obravnavo in potrditev gospodarskemu odboru DO, ki ga posreduje centralnemu delavskemu svetu v dokončno potrditev.

Investicije so potem zrele za realizacijo. To pa je zopet delo investicijskega oddelka. Ta najprej pripravi „teren“ za izvedbo investicije: razišče tržišče, dobavne in plačilne pogoje proizvajalcev in dobaviteljev, kreditne pogoje, pridobi dovoljenja, razna soglasja, napravi ekonomsko obdelavo investicije itd. Investicije v objekte terjajo dolgotrajnejše priprave, medtem, ko so pri investicijah v opremo daljši dobavni roki, pojavljajo se pomanjkanje artiklov na tržišču in druge nevšečnosti pri izvajanju teh investicij.

Seveda ne gre vse tako gladko. V trenutni gospodarski situaciji, ko je splošna družbena klima nenaklonjena investicijskim vlaganjem, je delo tega oddelka toliko težje, čeprav je ravno zaradi tega manj investicij.

Treba se je ozirati na stotine predpisov in zakonov, ki omejujejo investicije. Tako je Pionirja, kot tudi ostali ozde, omejil zakon o gradnji objektov, zakon o začasni prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za financiranje negospodarskih in ne proizvodnih investicij in ostali zakoni in predpisi, kar vse terja dodatno in otežkoča „normalno“ delo oddelka. Pozimi se

Jože Peterlin, dipl. oec., vodja oddelka lastnih investicij

v Pionirju pojavi tudi zmanjšana likvidnost DO, ni denarja, pretežen del tozdov pa ne more izpolniti obveznosti in ne izloča 8 % od čistega dohodka za investicije.

Problemi so tudi z uvozom, saj je ta povsem nemogoč. Kljub temu pa je Pionirju le uspelo pridobiti uvozno dovoljenje za polnojarmenik. Za nekatera osnovna sredstva, predvsem težko gradbeno mehanizacijo, ni ustrezne zamenjave na domačem tržišču, zato vsekakor trpi tudi proizvodnja v celi DO.

Ne smemo pozabiti, da oddelek opravlja tudi sovlaganja v druge organizacije združenega dela, cementarne, železarne itd., opravlja pa tudi uvoz rezervnih delov.

Letos so prek oddelka že uspeli adaptirati menzo v Novem mestu, v teku je adaptacija Keramike, obnovitev žage, začela se bo gradnja tretje faze Togrela, gradila se bo hala v SPO, nabavilo se bo betonsko črpalko, nekaj tovornjakov, morda celo kombijev, začel se bo odkup zemljišč v Češči vasi in kasneje izgradnja tovarne harmonika vrat itd.

Za letos se predvideva za 35 milijard investicij, od tega je 10 milijard anuitet, sovlaganj ipd., ostalo pa so čiste investicije.

Naj ob koncu povemo še to, da je Pionir vedno investiral v okviru svojih možnosti in da so bile vse dosedanje investicije dobro proučene in izpeljane. To pa je tudi zasluga oddelka lastnih investicij, zato je prav, da jih ob tem vsaj poimensko predstavimo:

Jože Peterlin, dipl. oec. — vodja oddelka,

Igor Babnik — samostojni referent,

Anton Luštek — samostojni referent,

Lado Mrvar — zemljiško knjižni referent, in

Ivanka Leskovšek — Beba, dipl. oec. — finančni svetovalec.

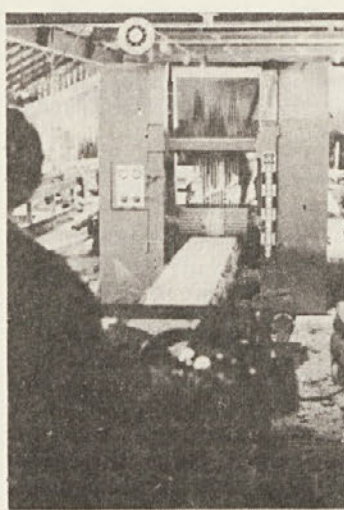

dobiti uvozno dovoljenje in nabaviti nov polnojarmenik iz zahodne Nemčije, kljub uvoznim restrikcijam. Edina olajševalna okoliščina je bila v tem, da v Jugoslaviji ni proizvajalca te opreme, da pa je bila ta investicija tako hitro realizirana, je zasluga oddelka lastnih investicij ter direktorja tozda Lesni obrat, Andreja Žnidaršiča.

Ob postavitvi „gater“, kot pravijo polnojarmeniku delavci na žagi, je bilo treba posodobiti še ostale najnujnejše stvari. Napravljeni so bili novi temelji instalirana električna napeljava, kasneje pa bodo nabavljeni še dodatniki oz. transporterji. Celotna investicija bo znašala 13 milijonov 450 tisoč dinarjev. Polnojarmenik in dodajalni vozicek je znakme Ester, tip HDE, in ima kapaciteto do 90 m³ na dan, kar je mnogo več kot prejšnji. Vendar je ta kapaciteta neuresničljiva na prostoru, na katerem se sedaj nahaja. Polnojarmenik ne more biti popolno izkoriščen, ker ni sortirnih strojev in transportnih vozov, poleg tega pa tudi ni prostora zanje. Tudi stroja za obrezovanje še ne uporabljajo, tako da se odvzemanje še vedno dela ročno, prav tako tudi dodajanje; tako bo, dokler ne pridejo še dodatniki za hlodovino. Vse to bo rešeno z novo lokacijo v Češči vasi.

Od februarja do srede julija se je razrez lesa in hlodovine opravljal v Šentjerneju, kjer smo uspeli pridobiti žago v uporabo, kvalitetnejši les pa smo vozili v Novoles. Kljub temu je treba še nadoknaditi zamujeno, zato so v LO razmišljali tudi o uvedbi druge izmene, ki pa je za sedaj nemogoča.

Na žagi dela 11 ljudi, pomaga jim tudi nakladač, ki tudi dodaja, vsi ti pa so v preteklem letu zarezali okoli 8000 m³ lesa. Toliko pa nameravajo tudi letos, čeprav jim to ne bo najlažje doseči. Z dobavo lesa letos ni problemov, saj so cene lesa na domačem trgu dokaj ugodne za proizvajalce. Pionir nabavlja

hlodovino v glavnem od Gozdnega gospodarstva Novo mesto, nekaj pa tudi od zunanjih dobaviteljev.

Lesni obrat je sam ustvaril devize za nakup polnojarmenika in to s prodajo harmonika vrat na konvertibilno področje, saj je v Irak izvozil kar 4000 m² tega artikla. Nekaj manjših količin so izvozili tudi v Sovjetsko zvezo in na Madžarsko. V bodoče se predvideva še podoben izvoz v Irak, dogovarjajo se s kupci v Saudski Arabiji, Čehoslovaški, SZ, ZRN itd. Prej so raziskavo trga opravljali sami, v zadnjem času pa jim pomagajo še delavci TKI, saj 30.000 m² vrat, ki jih plasirajo na jugoslovansko tržišče, ni dovolj in je treba prodret tudi v tujino in si zagotoviti prepotrebne devize.

Kje je delavska kontrola

Samoupravljanje je ogroženo. To lahko trdimo, če pogledamo na razkorak med institucionalno načrtano vlogo samoupravne delavske kontrole in položajem v kakršnem ta kontrola v združenem delu dejansko je, je dejal Marjan Orožen, predsednik slovenskih sindikatov. Samoupravljanja ni in ga ne more biti, če v njem zataji kontrola delavcev nad uresničevanjem sprejetih dolžnosti in nalog in vseh sistemskih rešitev, ki jih nalaga „delavska ustava“ (zakon o združenem delu).

Zato je Zveza sindikatov Slovenije pripravila akcijo za oživitve delavske kontrole, saj brez učinkovitega nadzora ne more biti samoupravljanja. Samo-

upravna delavska kontrola ni dejavna, kar vodi k temu, da ponekod družbeno premoženje jemljemo kot nikogaršnja stvar in se zato nenehno širi obseg kraje družbene lastnine, koristnih malverzacij, izogibanja davčnim obveznostim, najrazličnejših oblik parazitizma itd.

Zato je nujno, da samoupravna delavska kontrola najde svoje mesto in da njeno delo zaživi. Kajti samoupravna delavska kontrola ne sme biti več prepuščena sama sebi, treba ji je povrniti ugled in družbeno vlogo, obuditi njeno bistvo. Samoupravni delavski nadzor mora postati množično, organizirano gibanje delavskega razreda in se mora čutiti v slehernem kolektivu. Delavska kontrola mora povsod sprožiti razpravo o slabostih, neodgovornem ravnanju in odnosu do družbenega premoženja, kršenju samoupravnih pravic in sploh mora začeti delati tako, kot je zapisano v njenem statutu.

Število gospodarskih kaznivih dejanj v Jugoslaviji hitro narašča, saj ni ustreznih meril in kazni za kršilce. Po statističnem povprečju je bil v zadnjih tridesetih letih obtožen vsak tretji ali četrti odrasel Jugoslovian. V zadnjem času pa se je najbolj razbohotil gospodarski kriminal (pred desetimi leti 14.000, lani pa že 41.000 kaznivih dejanj). To so podatki za tiste primere, ki smo jih uspeli odkriti, ti pa še zdaleč ne kažejo pravo podobo odklonov na tem področju.

Največ ljudi je bilo obtoženih za tatvine in velike tatvine družbenega premoženja, za izdajanje čekov brez kritja, poverbe, zlorabe službenega položaja, grabež, nevestno poslovanje, utaje davkov, dajanje ali prejemanje podkupnin, nedovoljeno trgovino z zlatniki in devizami itd. Mnogo je bilo tudi koristnih malverzacij, kar vse priča o malomarnosti varovanja družbenega premoženja. Med 41.000 obtoženih preteklo leto v Jugoslaviji je bilo tudi 1.575 oseb iz delovnih organizacij v Sloveniji, ki so bile obtožene kaznivih dejanj v gospodarstvu. Med njimi je bilo 91 poslovodij, 46 blagajnikov in 32 direktorjev, med vsemi storilci iz Slovenije pa kar 194 povratnikov.

Število kaznivih dejanj raste

V Sloveniji je bilo lani storjenih 32.300 kaznivih dejanj ali za 11,6 odstotka več kot leto poprej. Od tega je bilo 2.691 kaznivih dejanj v gospodarstvu ali za 11,5 odstotka več kot leta 1980. Statistika govori, da

Žaga s polno paro

V februarju je „razneslo“ polnojarmenik na obratu žage v Bršljinu in Pionir je ostal brez stroja za žaganje hlodovine in drugega lesa. Vendar nam je v zelo kratkem roku uspelo pri-

(Nadaljevanje s 3. str.)

smo imeli že v prvem polletju letos 1.454 kaznivih dejanj (odkritih seveda), kar je za 10,8 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju.

Samo lani je zaradi kaznivih dejanj nastalo za 915 milijonov din neposredne škode. Kolikšna pa je škoda, ko so stali stroji in delavci, se lahko samo sprašujemo. Vsekakor veliko večja.

Od omenjenih kaznivih dejanj v gospodarstvu je bilo odkritih:

- 371 v notranji trgovini,
- 277 v bankah,

- 239 v društvih in interesnih skupnostih ter družbenopolitičnih skupnostih,

- 234 v industriji in rudarstvu,

- 190 v prometu in zvezah,

- 143 v gostinstvu in turizmu,

- 140 v gradbeništvu itd.

Velja dodati, da smo imeli lani v Sloveniji 28 primerov ponareditve zaključnih računov; največ zato, da bi posamezne organizacije združenega dela pokrile izgubo in se s tem izognile zakonsko določenim postopkom, ali pa celo zato, da bi ostale kreditno sposobne za nove naložbe.

10. KONGRES

ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Bliza se deseti kongres Zveze sindikatov Slovenije. Kongres bo oktobra v Ljubljani, delal bo v petih komisijah, ki bodo obravnavale:

- ZSS v boju za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije na podlagi socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov;

- ZSS v boju za odločilno vlogo delavcev v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja;

- ZSS v boju za uresničevanje politike združevanja in sredstev na socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih osnovah;

- ZSS v boju za uresničevanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih načel pridobivanja in razporejanja dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke po rezultatih dela;

- politična, organizacijska ter kadrovska izgradnja in status ZSS.

Iz naše delovne organizacije bo delegat Janez Gašper iz tozda Gradbeni sektor Novo mesto.

K. B.

Zaupajmo lastnim rokam!

Na seji republiškega odbora sindikatov delavcev gradbeništvaja so gradbeni delavci ugotovili, da se sindikalne organizacije - tudi na republiški ravni - lotevajo reševanja vsakodnevnih problemov in stisk delavcev še vedno z bolj značilnimi izhodišči kot pa s konkretnimi pristopi. Da je to res, dokazuje tudi gradivo za 3. konferenco ZS Slovenije, v katerem kar mrgoli fraz: „zavzemali se bomo“ itd. . .

Ob branju teh delavec že vnaprej ve, da se ne bo nič

spremenilo. Zato so poudarili, da mora biti vloga sindikata v prihodnje naravnana predvsem v zaščito samoupravnih in delavskih pravic, ne pa v „podjetniški“ način obravnavanja in reševanja perečih problemov.

Le-teh pa ni malo: tako npr. v krajevnih skupnostih ne navezujejo stikov z delavci v samskih domovih, ki so prepuščeni sami sebi; bolniški stalež med gradbenimi delavci je prepogost (13 odstotkov); gradbene organizacije vse preveč na „socialističen način“ urejujejo vprašanja kakovostne prehrane med delom, zdravstvene zaščite in ustreznih delovnih razmer, ki se zaradi pomanjkanja posluha za skupno razreševanja teh problemov ponekod celo slabšajo; zaupanja v mlade delavce, ki prihajajo iz šol, je še vedno premajhno; delitev dohodka med tozdi in delovno skupnostjo skupnih služb je neustrezno; v nekaterih gradbenih organizacijah še ni rešeno vprašanje terenskega dodatka; mar-

sikje gredo mimo prave solidarnosti in nudijo socialno pomoč tudi tistim, ki je ne potrebujejo. Zato so npr. gradbeni delavci iz Celja predlagali, naj predvsem in edino delo oblikuje socialno politiko.

Precej problemov se je nakopičilo tudi pri vključevanju slovenskih gradbenikov v mednarodno delitev dela. Še vedno je premalo dohodkovnega povezovanja med gradbenimi organizacijami, ki same zase niso sposobne prevzemati zelo zahtevnih in obsežnih projektov v tujini; konkurenčno sposobnost gradbenih organizacij zmanjšujejo tudi plotovi med tozdi, ki so posledica ozkega gledanja na širše razvojne potrebe; delavci v detaširanih obratih so pogosto različno plačani za enako delo itd.

Razprava je izzvenela v enotno spoznanje, da se morajo tudi gradbeni delavci obrniti k lastnim slabostim, katerih ni malo. To je še posebej pomembno pri izvajanju investicijskih in drugih del v tujini, ki so na očeh tuje, ostre konkurence. Ne nazadnje imamo še možnost, da utrdimo naš ugled v svetu, ki ga uživamo kot neuvrščena država, v kateri je najvišja vrednota človek, pa tudi pošteno in prizadevno delo.

Pjko na i je postavil eden od razpravljalcev, ki je dejal, da se naštetih in drugih problemov ne da reši ti samo načelno, s čemer so se ostali strinjali. Če gradbeni delavci ne bodo izdelali jasnih programov in odpirali perspektivo tej dejavnosti z lastnimi rokami in znanjem, se bo samoupraven in družbenoekonomski položaj gradbenega delavca še slabšal.

Tega pa sindikat v nobenem primeru ne sme dopustiti.

Iz Delavske enotnosti

Oj, ti sestanki

V zadnjem času se je potreba po sestankovanju, ki jo lahko imenujemo kar sestankomanija, močno in zelo naglo razširila. Sestankovanje v naši samoupravni družbi je sestavni del in način neposrednega izvajanja kolektivnega dela, samoupravljanja in delegatskega sistema v vseh oblikah organiziranja združenega dela. Vendar pa so sestanki prepogosti, predolgi, neučinkoviti, včasih le krinka samoupravljanja, za katero se skriva vse početje poslovnih

organov, družbenopolitičnih organizacij in strokovnih služb, ki ni v skladu s poslovno in socialistično moralo in še manj združljivo z načeli razvoja samoupravljanja in delegatskega sistema. Take slabosti in razsežnosti sestankovanja pa so že kritične in začenjajo rušiti temelje samoupravljanja, delegatskega sistema in družbenopolitičnega in ekonomskega sistema.

Za vse našete razsežnosti sestankomanije je nešteto vzrokov, vendar so v različnih okoljih različni in jih je nemogoče posploševati. Vsekakor ni namen tega prispevka iskati vzroke tega pojava in ga obsojati, prav tako pa tudi ne kvaliteto teh sestankov in seveda njihovo učinkovitost in opravičenost. Gre predvsem za ugotovitev o času teh sestankov. Družbenopolitične organizacije priporočajo, naj se sestanki organizacijsko izvedejo izven delovnega časa. Sestanki med delovnim časom so pogosto predolgi, neplodni in nepripravljeni, organiziranje in izvedba takih sestankov med delovnim časom pa precejšnjo izbuga delovnega časa. Vendar se ob tem pojavi vprašanje, ali je sestankovanje sploh delo? Sestankovanje poslovnih organov in strokovnih posvetov pri uresničevanju kolektivnega vodenja in skupinskega disciplinskega dela spada med delovne obveznosti. Ali lahko med delo štejejo tudi samoupravno sestankovanje, ali pa je to izgubljanje delovnega časa?

Sestankovanje je vsekakor delo in delavec - delegat na sestanku uresničuje del svojih samoupravnih in delovnih dolžnosti, pravic in obveznosti.

V zadnjem času pa se pojavljajo težnje po tem, da bi bili tudi sestanki samoupravnih organov izven delovnega časa; tako da bi delovni čas učinkoviteje izkoristili za tekoče delo in bi lahko več in bolje naredili. Da so sestanki izven rednega delovnega časa učinkovitejši in krajši, ker so pač temeljito pripravljani, saj nihče ne želi v nedogled razpravljati o najbolj resnih službenih problemih, denimo, v petek zvečer ali v soboto dopoldan, ni treba posebej dokazovati. Povsem drugače pa je, kot kaže praksa, če je sestanek med delovnim časom. Takrat se, žal, mnogim nikamor ne mudi. Kje so vzroki taki zavesti delavcev - samoupravljalcev? Ali tudi v teh neugodnih časih gospodarjenja, ko se moramo nenehno in na vsakem koraku boriti za stabilizacijo našega gospodarstva, ne premoremo toliko zavesti, da bi prekinili z zapravljanjem časa na sestankih?

Obveščanje delavcev

Raziskovalni center RS ZSS za samoupravljanje je opravil raziskavo na temo „Delavci v slovenskem gospodarstvu 1981“. Pa poglejmo nekaj rezultatov oziroma ugotovitev, ki se nanašajo na obveščanje v združenem delu.

Na vprašanje, kje dobijo največ informacij, so delavci odgovorili tako: 40 odst. v glasilih ozdov, 34 % od vodilnih delavcev, 19,5 % od družbenopolitičnih organizacij in njihovih organov, 18,4 % od delavcev v strokovnih službah, 17,6 % pa od sodelavcev; 42 % delavcev meni, da jim informacije za samoupravljanje ne zadostujejo, 39 % pa jih pravi, da je teh informacij dovolj.

Zanimiva je seveda tudi tale ugotovitev: 31 % delavcev meni, da je poglobitvi vzrok, da niso dovolj informirani, v tem, ker so problemi tako zapleteni, da jih ljudje težko razumejo, za 21 % delavcev pa so informacije premalo razumljive.

Komentar k tem rezultatom ni potreben. Zapišimo le ugotovitev, da problemi niso tako zapleteni, pač pa pomanjkljivo predstavljeni, pojasnjeni, skratka zapisani. Delavci v taki pojasnitvi problemov ne najdejo svoje aktivne vloge pri njihovem odpravljanju.

PROBLEMI SLOVENSKEGA GRADBENIŠTVA

Toda problem organiziranosti slovenskega gradbeništva ni toliko na ravni tozda in DO, oz. je na njuni ravni samo posredno, problem je v organiziranju sozda, oz. v vprašanju sinergijskih učinkov pri organiziranju sozda. Tu je srž problema racionalne organiziranosti slovenskega gradbeništva. Dosedanji integracijski procesi v slovenskem gradbeništvu so bili v zadnjih letih dokaj intenzivni, niso pa prinesli nove kvalitete v družbenoekonomskih odnosih v gradbeništvu in v njegovi učinkovitosti. V sozdu se zelo počasi uresničujejo predvideni cilji združevanja, to je zagotavljanje sinergijskih učinkov. Za gradbeno operativno, združeno v sozdu, je značilna horizontalna povezanost, ni pa še uveljavljena vertikalna delitev dela, ki bi nedvomno prinašala večje sinergijske učinke združevanja (vsaj študije opravljene pred združitvijo v posameznem sozdu kažejo na možnost bistveno večjih sinergijskih učinkov od doseženih).

odlomek iz diplomske naloge Miloša Šuštarja

IZOBRAŽEVANJE - IZOBRAŽEVANJE - IZOBRAŽEVANJE - IZOBRAŽEVANJE - IZOBRAŽEVANJE - IZOBRAŽEVANJE

Štipendiranje, izobraževanje ob delu in iz dela

V DO je bilo v šolskem letu 1981/82 240 štipendistov in 283 učencev 2. in 3. letnika, ki se šolajo po zakonu o poklicnem izobraževanju. Štipendiranje ter izobraževanje ob delu in iz dela je skoraj edini redni dotok strokovnih delavcev, vendar se tudi na tem področju pojavljajo določene težave, ki se jim bo v bodoče težko izogniti. Letno razpiše Pionir v povprečju 140 štipendij, od tega 80 % za poklice v gradbeništvu (zidar, tesar, železokrivec). Učenci iz Slovenije se le neradi odločajo za poklice v gradbeništvu. Kljub širokim propagandnim akcijam (stike smo navezali z približno 20 šolami, delili prospekte, značke, organizirali razgovore in predvajali film o Pionirju) ni pravega odziva. Naečeloma se za poklice v gradbeništvu odločajo učenci s slabšim učenim uspehom in slabšimi sposobnostmi. Kaj je temu vzrok? Ali terensko delo, fizično naporno delo, neugodne klimatske razmere, ali pa slabo finančno ter družbeno vrednotenje dela v gradbeništvu? Prav zaradi tega smo bili v preteklosti prisiljeni dobiti učence iz drugih republik, kar pa je veza-

no na vrsto težav, ki nastanejo takrat, ko se učenec zaposli: stanovanje, jezikovne pregrade, odhodi domov, pretirani bolniški izostanki, večja fluktuacija in ne nazadnje nenavezanost na delovno organizacijo.

V preteklem šolskem letu smo razdelili 78 štipendij za prvi letnik usmerjenega izobraževanja za smer gradnja (srednji in skrajšani program). 85 % učencev je bilo iz sosednjih republik. Izkazalo se je, da učenci niso kos zahtevnim učenim programom v prvem letniku usmerjenega izobraževanja, saj imajo po 3 do 9 nezadostnih ocen; osip v teku leta je bil velik, tako da je v DO trenutno ostalo samo 52 učencev, ki imajo praviloma skoraj vsi popravne izpite. Ugotovili smo, da imajo učenci slabo predznanje iz osnovnih šol in zelo slabe intelektualne sposobnosti. Glede na visoke stroške (blizu 7.000 din mesečno na učenca) smo za šolsko leto

1982/83 pridobili manjše število štipendistov iz sosednjih republik, s tem pa niso pokrite planirane potrebe po dotoku delavcev za naslednje 5-letno obdobje. Primanjkuje predvsem tesarjev in železokrivcev, ker se slovenski fantje za ta poklic ne odločajo. Na ta način so štipendije tudi v novem šolskem letu ostale nerazdeljene. Glede na to predvidevamo, da bomo morali v bodoče ponovno preiti na interno izobraževanje delavcev, okrepiti izobraževalni center in z vso intenziteto izobraževati že zaposlene delavce. Na ta način bo krita fluktuacija in bomo izboljšali kvalifikacijsko strukturo, finančni stroški pa bodo vsekakor manjši.

Zaposlovanje štipendistov

V letu 1981 in 1982 so se pojavili problemi pri zaposlovanju štipendistov, ki so končali srednjo, višjo in visoko

šolo. Pred 4 in 5 leti, ko smo štipendije planirali in dodeljevali, smo računali s 5 do 6 % porastom družbenega proizvoda, kar pa se ni uresničilo. Glede na to je zmanjšana stopnja rasti zaposlovanja, prav tako se je zmanjšalo število zaposlenih v gradbeništvu nasploh. V tozdid zaradi zmanjšane obsega del v gradbeništvu ni dovolj ustreznih nalog in opravil za delavce s srednjo in višješolsko izobrazbo. V šolskem letu 1981/82 je končalo šolanje 45 štipendistov, od tega 24 gradbenih tehnikov in 13 ekonomskih tehnikov. Vsi so bili sprejeti v delovno razmerje za določen čas (čas pripravništva). Pojavlja se vprašanje, kako ustrezno zaposliti vse v teh zaostrenih gospodarskih razmerah.

V naslednjem šolskem letu 1982/83 bo končalo šolanje 47 štipendistov na srednjih, višjih in visokih šolah, zato smo probleme pri zaposlovanju že registrirali, do junija 1983 pa bomo morali po vsej verjetnosti v širši družbeni skupnosti poiskati rešitve.

VLASTA TOMAZIN

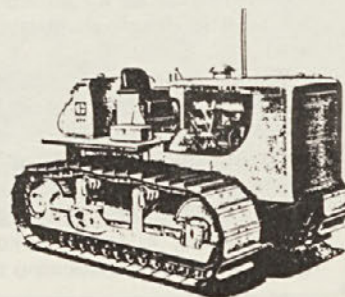
Izobraževanje v številkah

Za leto 1982 je bilo planiranih 20.460.944 dinarjev za izobraževanje, od tega 4.428.204 za štipendije in 10.032.278 za izobraževanje učencev.

V šolskem letu 1981/82 je bilo v Pionirju 240 štipendistov, skupaj z učenci 1. letnika usmerjenega izobraževanja, za naslednje šolsko leto 1982/83 pa smo sklenili 92 štipendijskih pogodb.

Od leta 1970 do letos se je v okviru Pionirja izučilo za svojo stroko naslednje število učencev:

352 zidarjev, 297 tesarjev, 33 železokrivcev, 34 mizarjev, 88 avtomehanicov, 51 ključavničarjev, 32 avtokleparjev, 15 avtoličarjev, 10 avtoelektrikarjev, 21 obratnih elektrikarjev, 4 strugarji, 31 strojnikov GM, 3 elektroinštalaterji, 3 vodovodni inštalaterji, 1 kuharica in 2 pečarja.

Izobraževanje ob delu

Izobraževanje ob delu le še životari, tako vsaj kažejo podatki, zato mu je treba posvetiti več pozornosti.

Preteklo leto se je število delavcev, ki se izobražujejo ob delu, bistveno zmanjšalo, letos pa lahko, saj v srednjem izobraževanju, govorimo skoraj o ukinjanju izobraževanja ob delu. Na razpisanih 8700 mest v Sloveniji se je javilo le 779 kandidatov, podobne ugotovitve veljajo tudi za visoke šole, kjer jih je skoraj četrtnina manj kot lani. Zato je spričo naše strategije tehnološkega razvoja, ki je setavina dolgoročnih ukrepov stabilizacije, nedopustno vztrajati pri sedanjem stanju, ko imamo med zaposlenimi delavci okoli 250000 delavcev z nedokončano osnovno šolo, ko se srečujemo celo s 1500 nepismenimi, pa tudi sicer izobrazbena raven ni najboljša.

pravnik. To mu je v rednem roku tudi uspelo in si je s tem pridobil naziv diplomiran pravnik. Svojo diplomsko nalogo je posvetil gradbeništvu in je v njej obdelal probleme slovenskega gradbeništvu (s poudarkom na njegovi organiziranosti). Tema mu ni bila tuja, že prej se je srečeval s problemi gradbincev, saj je njegov oče prekaljen pionirjevec. Tako mu tudi delovna organizacija ni nova.

Za mentorja mu je bil imenovan Vladimir Dobrota, s katerim se odlično razumeta in kljub medsebojni prostorski dislociranosti dobro sodelujeta. Mentor je zanj pripravil podoben plan kroženja in naloge, ki jih mora v posameznih službah in tozdih spoznati. Tako je sedaj že obredel oddelek kalkulacij, gradnje za trg, inozemni oddelek, čakajo pa ga še pravna služba, oddelek za kooperacijo, nabavni oddelek, oddelek za zavarovanje, kadrovski oddelek itd. Skratka, skoraj cela DO, in vse to v enem letu, kolikor naj bi bil pripravnik.

Skozi pripravništvo spoznava delo drugih, pa tudi dela in naloge, ki jih bo opravljal po koncu te dobe.

Kroženje naj bi imelo za cilj spoznati delo in poslovanje DO, saj je namen pripravništva, da se pripravnik po določenem programu in načrtu pod strokovnim vodstvom seznanja ter vpelje v delovno okolje in usposobi za konkretno delo v poklicu oziroma stroki ter pridobi delovne izkušnje za samostojno delo. Tako je bil tudi Miloš v glavnem zelo dobro sprejet in so ga začasni mentorji skušali vpeljati in seznaniti z delom v posameznih oddelkih, kolikor se pač da v tako kratkem času. Drugi pa so ga zopet vzeli kot nujno zlo in ga prepustili samemu sebi, samoiniciativi, češ da mu to najbolj odgovarja. Vendar se Miloš čuti dovolj sposobnega za opravljanje naloženega dela in želi delati še več, saj ga gledanje v zrak ne zadovoljuje in ne veseli najbolj.

Po končanem pripravništvu ga čaka še pripravniški izpit in potem bo postal res pravi član Pionirjeve družine. Želimo mu, da bo to čimprej!

nočejo, ne morejo ali ne znajo dogovoriti in sporazumeti o povezavi in delitvi dela, ki zaplotniško in lokalistično zidajo vsaka svoje zidove in po tej logiki tudi svoj dohodek. Osnovni problem slovenskega gradbeništva je torej njegova organiziranost. Dokaz za to trditve so vsekakor dosednji nastopi naših gradbenikov v tujini. Sele v zadnjem letu ali dveh so slovenski gradbeniki, ob boljši organiziranosti, uspeli nekoliko bolj prodreti na tuje tržišče, kar se kaže v prihodku, doseženem na tujem trgu, ki se je v zadnjem letu povečal za več kot 200 odst.

Opisano stanje slovenskega gradbeništva, predvideno zmanjšanje investicijske porabe v naslednjem srednjeročnem obdobju, dolgoročna usmerjenost na prestrukturiranje našega gospodarstva in povečanja izvoza kot glavnega generatorja razvoja, postavlja pred delavce v gradbeništvu zahtevne naloge, te so zlasti naslednje:

a) večja uporaba znanja ter rezultatov strokovnega, inventivnega in razvojno—raziskovalnega dela, kar omogoča uvažanje sodobnih tehnologij graditve, ustrezno organizacijo dela, s tem pa zmanjšanje udeležbe živega dela in povečanje produktivnosti dela;

b) uveljavljanje ustrezne samoupravne organiziranosti in poslovne povezanosti na podlagi delitve dela in specializacije, vključno z razvijanjem skupnih poslovnih funkcij za racionalno oz. hitrejšo, cenejšo in kakovostnejšo graditev;

c) dolgoročna usmeritev za izvajanje del v tujini (investicijskih in drugih gradbenih del ter intelektualnih storitev na tem področju) in povezava z ostalim gospodarstvom pri prevzemanju kompleksnih objektov v tujini.

MILOŠ ŠUŠTAR
(v diplomski nalogi)

Pogovor S pripravnikom

Vsak, ki konča srednjo, višjo ali visoko šolo, začne združevati delo v delovni organizaciji in postane pripravnik. Pripravnik je namreč vsak delavec, ki prvič začne opravljati delo oziroma naloge in ki v okviru programa izobraževanja za poklic ni imel v programu praktičnega pouka proizvodnega dela ali proizvodne prakse v takem obsegu, da bi lahko samostojno opravljal delo v svoji stroki.

Tako je tudi 23-letni Miloš Šuštar po uspešno opravljeni diplomski na pravni fakulteti v Ljubljani začel opravljati svojo pripravniško dobo v TKI konec maja. Miloš je bil Pionirjev študent že od takrat, ko se je po končani gimnaziji v Novem mestu vpisal na univerzo v Ljubljani, z željo, da postane

IZ PRAVILNIKA O PRIPRAVNIŠTVU

Pripravnik se lahko dodeli samo na takšne naloge in opravila, ki ne terjajo neposrednih samostojnih odločitev in ki so organizacijsko posredno ali neposredno pod vodstvom vodje ali mentorja, terjajo pa določeno strokovno znanje (7. člen).

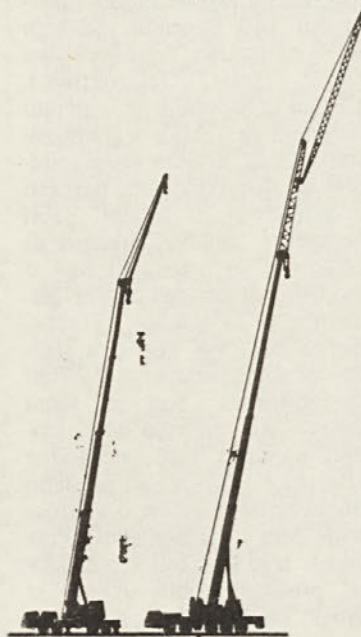
Pripravniku, ki je pri opravljanju pripravniškega programa in delovnih nalog posebno uspešen in s tem dokaže, da si je pridobil izkušnje, potrebne za samostojno delo v svoji stroki, se lahko na predlog mentorja, ki vodi in spremlja pripravnikovo delo, ali na pobudo pripravnika skrajša pripravniško dobo in dovoli, da opravi pripravniški strokovni izpit (8. člen).

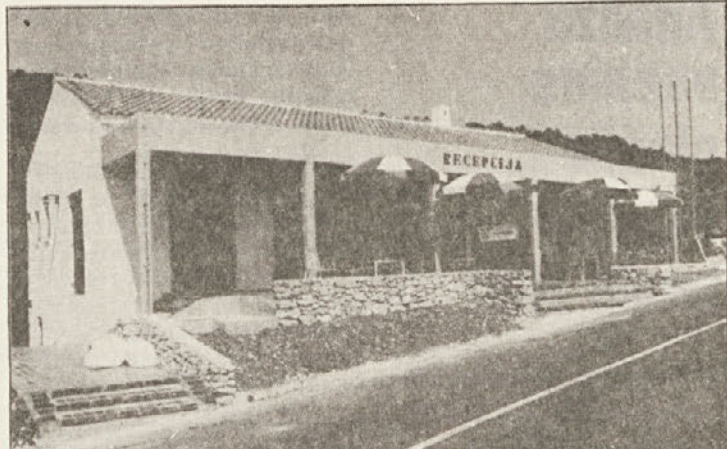
Mentor mora imeti praviloma enako ali višjo stopnjo strokovne izobrazbe, kot jo ima pripravnik, in vsaj dve leti delovnih izkušenj. Mentor se lahko imenuje tudi izmed strokovnjakov izven DSSS oziroma DO (16. člen).

Pripravnik opravlja pripravniški strokovni izpit pred tričlansko izpitno komisijo. Izpitna komisija ima predsednika in dva člana, ki imajo lahko tudi več namestnikov. Člani izpitne komisije so istočasno tudi izpraševalci (27. člen).

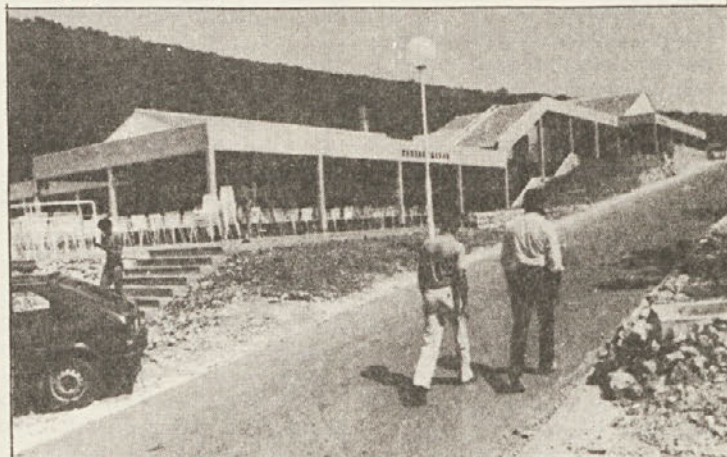
Ključne naloge slovenskega gradbeništva

Če povzamemo dosedanje izvajanje o problemih slovenskega gradbeništva lahko ugotovimo, da se v tej gospodarski dejavnosti izjemoma dolgo in trdovratno upirajo spremembam, ki bi jih morali že davno uveljaviti in ki jih narekujejo določila zakona o združenem delu, sklepi slovenske skupščine in številni tako imenovani politični dokumenti. Podoba slovenskega gradbeništva pa kljub priporočilom, stališčem, sklepom in zakonom ostaja že leta enako: številne razdrobljene organizacije, ki se med seboj nikakor

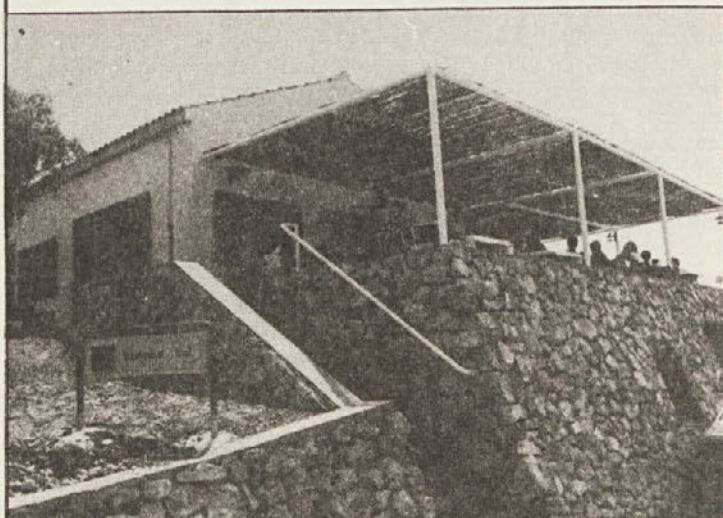

Recepcija avtokampa Slatina

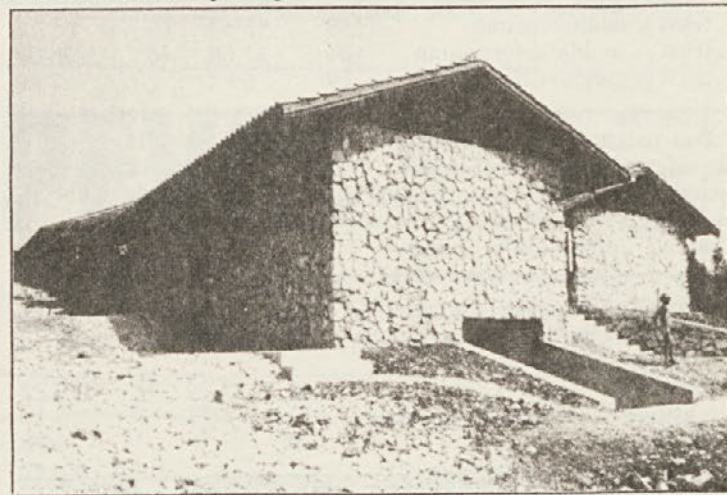

Moderna restavracija s trgovino

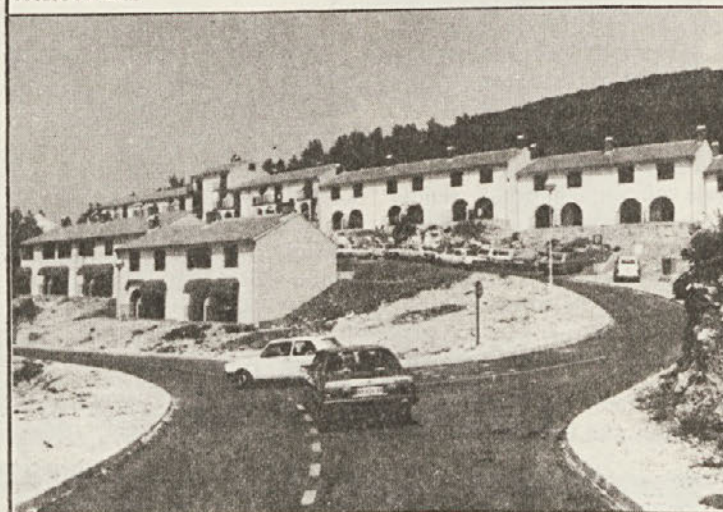
FOTOREPORTAŽA:
Gradili smo na Cresu

Konoba Žal

Sanitarni objekt

Turistično naselje Miholašćica – Zaglav

Analiza vsebine glasila Pionir - letnik 1981

teti: tekst iz drugih virov in avtor ni znan). Sicer pa je največ avtorjev posameznikov, skupin avtorjev skoraj ni bilo zaslediti; sledijo jim prispevki raznih teles, organov ali služb.

Odstotek prispevkov, podpisanih z začetnicami, je zanemarljivo majhen, prav tako pa tudi odstotek prispevkov, ki jih je napisal urednik (tu so šteti prispevki, ki so podpisani z začetnicami urednika, s polnim imenom ali z nazivom urednik oziroma uredništvo). Vsekakor

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

F. Avtorstvo prispevkov	v slov.	%	v srb.	%
1. posameznih ali skupina avtorjev	113	40,94	74	66,67
2. avtor ni znan	87	31,52	12	10,81
3. tekst iz drugih virov (časopisi, Novinarski servis ipd.)	28	10,14	3	2,70
4. telo, organ ali služba	26	9,42	14	12,61
5. urednik	19	6,88	5	4,50
6. podpisan z začetnicami	3	1,09	3	2,70

Avtorstvo predstavlja važno karakteristiko prispevka, kajti iz teh podatkov se vidi podružbljenost nekega sredstva obveščanja, v tem primeru glasila, čeprav se iz gornjih podatkov tega ne da razbrati. V glasilu Pionir prevladujejo v glavnem neavtorski prispevki (modali-

bi veljalo skriti število prispevkov, katerih avtor ni ugotovljiv, oziroma zmanjšati število tekstov iz drugih virov (raznih časopisov, Biltenov Novinarskega servisa iz Novega mesta ipd.)

G. Notranja diferencija tekstov	v slov.	%	v srb.	%
1. tekst je nediferenciran	153	55,43	69	62,16
2. tekst je srednje diferenciran	104	37,68	40	36,04
3. tekst je močno diferenciran	19	6,88	2	1,80

Pod to kategorijo je proučena diferenciacija teksta glede uporabe mastnega tiska, podnaslovov, mednaslovov, poudarjanja posameznih besed,

fraz, stavkov, odstotkov, podčrtovanja tekstov oziroma grafične izpostavitve določenega prispevka.

H. Prisotnost ilustrativnega materiala	v slov.	%	v srb.	%
1. tekst nima ilustrativnih materialov	212	76,81	83	74,77
2. tekst spremlja ena ali več fotografij	42	15,22	18	16,22
3. tekstu je dodana tabela, grafikon	13	4,71	9	8,11
4. ostalo	9	3,26	1	0,90

Prispevki v glavnem nimajo ilustrativnih materialov, če pa so jim le dodani, so to v glavnem fotografije. V manjši meri so prispevkom dodane tabele, grafikoni in podoben ilustrativen material. Vsekakor bi bilo treba bolj smotrno uporabljati

ta material, predvsem fotografije, ki lahko ravno tako predstavljajo ponazoritev teksta ali pa so samostojne nosilke informacij, ne pa da opravljajo zgolj ornamentalno oziroma dekorativno funkcijo, oziroma funkcijo „mašila“.

J. Dolžina tekstov (dolžina stolpca)	v slov.	%	v srb.	%
1. do 10 cm	94	34,06	7	6,31
2. od 11 do 20 cm	43	15,58	15	13,51
3. od 21 do 40 cm	68	24,64	39	35,14
4. od 41 do 80 cm	53	19,20	37	33,33
5. nad 80 cm	18	6,52	13	11,71

Največ prispevkov je dolgih od 21 do 80 cm, kar je prav gotovo predolgo, saj se da vsaka informacija posredovati dosti bolj kratko, jedrnatno in jasno in s tem se odpravi nerazumljivost in nezanimivost prispevkov. Tu zopet niso upoštevana „mašila“,

ki v glavnem nimajo več kot 10 cm in jih torej lahko zanemarimo, vsekakor pa so bistveno prispevala k zmanjšanju povprečne dolžine prispevkov, ki znaša 33,51.

GORAN ROVAN

Analiza fotografij v glasilu Pionir

V analizo glasila Pionir v letu 1981 je bila vključena tudi analiza fotografij, objavljenih v

dvanajstih številkah lanskega letnika. Analiziranih je bilo 235 fotografij, ki so se pojavljale na 200 straneh glasila skozi vse leto, povprečno 19,6 fotografije na posamezno številko ali 1,18 fotografija na stran. Poleg teh fotografij je bilo objavljenih tudi 15 karikatur, 4 križanke, 2 reprodukcije umetniških del, 2 risana poziva na krvodajalsko akcijo, ena skica ter model reprodukcije kroga Pionirja. Ves ta ilustrativni material je služil za popestritev oziroma ponazoritev prispevkov ali celotnega glasila.

1. Motiv posnetka	število fotografij	%
1. objekti ali deli objekta(ov)	86	36,60
2. delavci med delom	12	5,11
3. posamezni delavci (imenovani)	21	8,94
4. vodilni delavci	12	3,11
5. športni posnetki	42	17,87
6. proslave, srečanja	36	15,32
7. ostalo	26	11,06

V glasilu prevladujejo v glavnem posnetki raznih objektov ali delov objektov, ki jih gradi Pionir. Teh posnetkov je kar 36,60% vendar so to v glavnem posnetki enih in istih zgradb, ki se pojavljajo skozi celo posamezno številko glasila ali v več številkah zapored, ni pa zajeta širša predstavitev vse gradbene dejavnosti, saj se nekatera gradbišča in objekti sploh nikdar ne pojavijo na straneh glasila. Tem posnetkom sledijo fotografije s športno vsebino (z raznih tekmovalj in podobnih manifestacij).

Velik je tudi odstotek fotografij z različnih proslav in srečanj, med katere bi lahko šteli tudi posnetke posameznih, a imenovanih delavcev, ki se pojavljajo v glasilu predvsem ob

raznih jubilejih in srečanjih. Kot motiv pa se pred fotografskim aparatom le redko znajdejo delavci med opravljanjem svojega rednega dela in vodilni delavci. Vsekakor izbor motivov ne ustreza vsebinski zasnovi glasila, kajti ti posnetki pričajo o razkoraku med to zasnovo in dejanskostjo.

Delavec v proizvodnji in na gradbišču je še vedno v ozadju in ni nosilec informacije, še manj pa predmet fotografije. Same zgradbe res predstavljajo največji del dejavnosti Pionirja, vendar je treba opozoriti, da za vsemi temi objekti stojijo ljudje, delavci kolektiva, ki si ne zaslužijo, da jih postavimo pred objektiv fotografskega aparata le ob 10, 20 ali 30-letnici dela v podjetju.

2. Funkcija posnetka	število fotografij	%
1. informativna (samostojno vizualno sporočilo)	44	18,72
2. ilustrativna (ponazoritev teksta)	101	42,98
3. dekorativna (mašilo)	90	38,30

Fotografija lahko uspešno izpolnjuje več funkcij hkrati vendar katero funkcijo bo opravljala, je odvisno predvsem od avtorja posnetka ali urednika glasila. V glasilu Pionir se fotografije pojavljajo v glavnem v funkciji ponazoritve teksta oziroma kot

ilustracija, manj v funkciji dekoracije oziroma mašila in le redko se uporablja fotografija v informativni funkciji kot samostojno vizualno sporočilo; to bi lahko koristno izrabili v glasilu in informativno funkcijo fotografije bolj poudarjali.

3. Podpis pod fotografijo in avtorstvo	št. fotografij	%
Podpis pod fotografijo		
1. je samo v slovenščini	138	38,72
2. je samo v srbohrvaščini	2	0,85
3. je v slovenščini in srbohrvaščini	62	26,38
4. ni podpisa	33	14,04

Avtorstvo posnetka		
1. avtor ni označen	112	47,66
2. avtor je podpisan z začetnicami	45	19,15
3. podpisan s polnim imenom	77	32,77
4. ostalo	1	0,43

Podpis pod fotografijo se pojavlja pod večino fotografij, saj ga ni bilo zaslediti le pri 14,04 objavljenih fotografij. V več kot polovici je bil podpis samo v slovenščini, v 26,38% v slovenščini in srbohrvaščini in le 0,85% samo v srbohrvaščini.

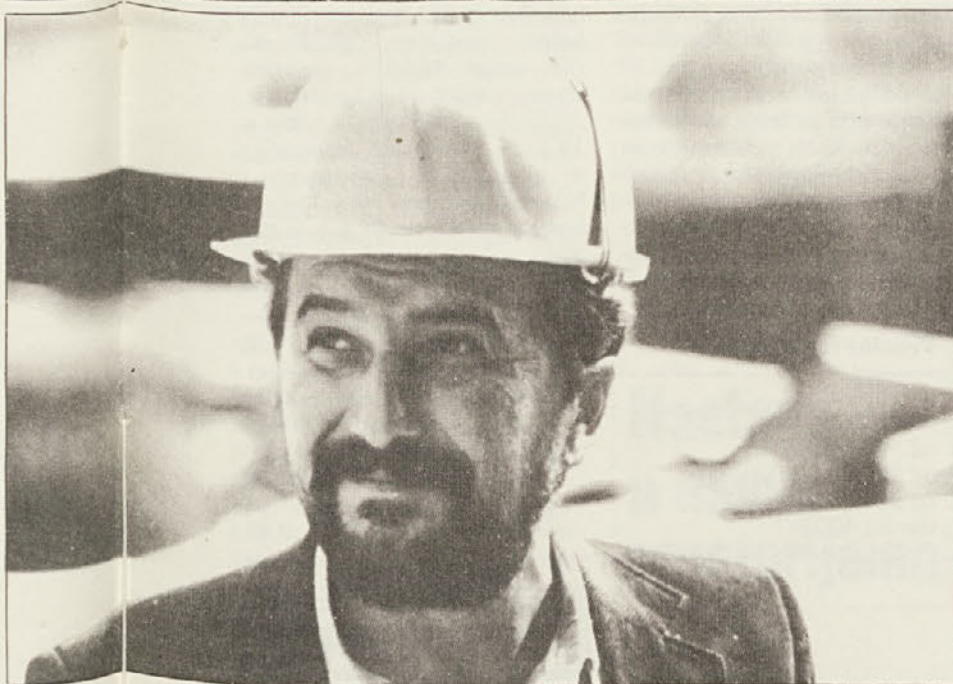
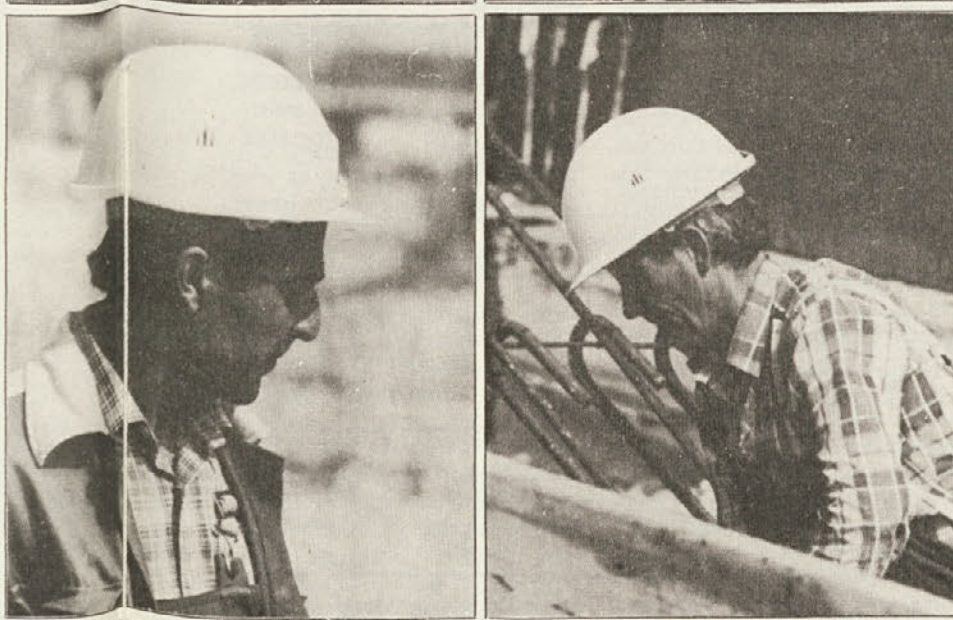
Ti podpisi so dokaj skromni in ponavadi vsebujejo le ime oziroma naziv objekta fotografiranja. Preseneča pa velik odstotek anonimnih avtorjev fotografij v glasilu, saj ta znaša kar 47,66%, avtor je podpisan s polnim imenom v 32,77%, z začetnicami pa v 19,15%. Vsekakor avtorstvo fotografije ne bi smelo biti zanemarljivo in bi bilo potrebno več doslednosti pri navajanju avtorjev posnetkov.

4. Velikost fotografij	št. fotografij	%
1. do 25 cm2	1	0,43
2. od 26 do 50 cm2	13	5,53
3. od 51 do 100 cm2	113	48,09
4. od 101 do 200 cm2	94	40,00
5. od 201 do 400 cm2	12	5,11
6. nad 400 cm2	2	0,85

V glasilu se v glavnem pojavljajo posnetki velikosti od 51 do 100 cm2 in od 101 do 200 cm2. Format fotografij je vedno en in isti in je dolgočasen ter monoton, prav tako je tudi razpored po straneh in na sami strani. Seveda bi bilo treba gra-

fični ureditvi posvetiti več pozornosti, saj se da z dobro grafično ureditvijo bolj pritegniti bralce in jih zainteresirati za branje, kar pa se do sedaj ni dovolj izrabljalo oziroma uporabljalo.

GORAN ROVAN

PEVCI

tiste, ki želijo peti, da se vključijo.

Vaje so v ponedeljek in četrtek ob 18.45 uri v prostorih gimnazije v Novem mestu.

Odločite se in pridite!
ORGANIZATOR
KULTURE V DO

Načela i postavke udruženog rada

Rad i rezultati rada dolučivaju se na osnovi istih prava i odgovornosti masovni i individualni društveni položaj radnog čovjeka.

Niko se ne sme direktno ili indirektno okoristiti masovnih ili drugih koristi sa iskorištavanjem tudeg rada. Jel tako drugovi i šefovi? Tako je!

Niko ne sme na bilo kakav način sprečiti radnika, ni šef, ni poslovoda da on odlučuje o svoj radu, neradu i rezultatu svoga rada, bolovanju, plavecima: a tu je i akrod!

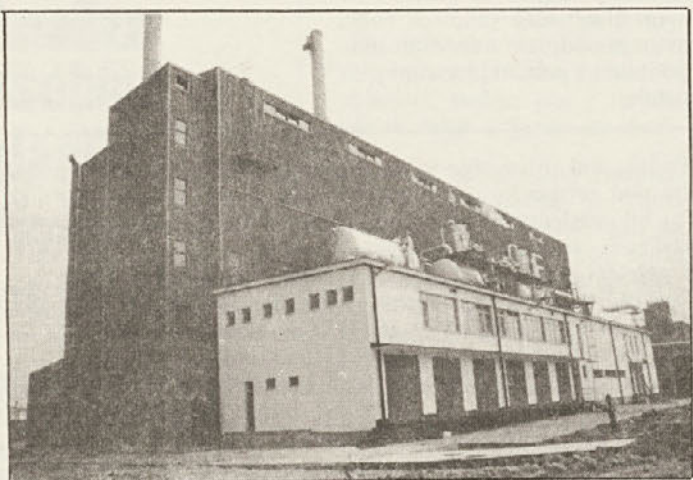
Radnik ima pravo, kad se uključi u udruženi rad, raditi sa udruženim sredstvima i strojevima. To su: lopata, kramp, japaner, sikirica, žlica, bager, digitron, telefon i tome slično.

Svako od nas ima pravo uključiti se u udruženi rad (ako ga primi splošna služba). I već isključeni imaju ponovo pravo povraćanja.

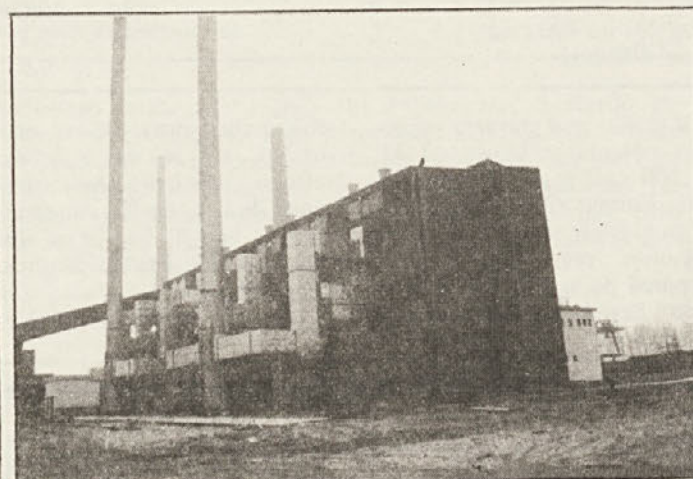
Proizvodi rada i u vezi sa njima dobivena zarada su društveno neodtuđeni od radnika, koji jih je stvorio i zaradio.

Radio ili ne radio uvijek dobio šihu ili plavi.

Radnik samoupravljač:
MILAN KOVAČ

Pri gradnji energetskega objekta Toplarna Kulkwitz je sodeloval tudi Pionir, toz Gradbeni sektor Novo mesto. V letu 1981 je izvajal vsa gradbena dela. Toplarna je zgrajena pred rokom in že obratuje s polno zmogljivostjo. (Foto: Stane Lesjak)

Toplarna Kulkwitz (DDR) – Šest kotlov proizvaja 100 t pare na uro. Ogreva novi del Leipziga, Gruenau, to je naselje s približno 120.000 prebivalcev. (Foto: Stane Lesjak)

Analiza fotografija u glasilu Pionir

U analizu glasila Pionir u 1981. godini bila je uključena i analiza fotografija objavljenih u

1. Motiv snimka

	br. fot.	%
1. objekti ili djelovi objekta (ata)	86	36,60
2. radnici za vrijeme rada	12	5,11
3. pojedini radnici (imenovani)	21	8,94
4. vodeći radnici	12	3,11
5. sportski snimci	42	17,87
6. proslave, susreti	36	15,32
7. ostalo	26	11,06

U glasilu uglavnom prevladavaju snimci raznih objekata ili djelova objekata koje gradi Pionir. Tih snimaka je čak 36,660% ali to su uglavnom snimci jednih te istih zgrada

dvanaest brojeva prošle godine. Bilo je analizirano 235 fotografija koje su se pojavljivale na 200 stranica glasila tokom čitave godine, prosječno 19,6 fotografija na pojedini broj ili 1,18 fotografija po stranici. Pored tih fotografija bilo je objavljeno i 15 karikatura, 4 križaljke, 2 reprodukcije umjetničkih djela, 2 crtana poziva za akciju davanja krvi, jedna skica i model reprodukcionog kruga Pionira. Sav taj ilustrativni materijal služio je za šarolikost odnosno očigledno predstavljanje priloga ili cijelog glasila.

koje se pojavljuju kroz čitav broj pojedinog glasila ili u više brojeva zaredom, a nije obuhvaćeno šire predstavljanje kompletne građevinske djelatnosti, jer se naka gradilišta i objekti

uopće nikada ne pojavljuju na stranicama glasila. Iza tih snimaka slijede fotografije sportskog sadržaja sa raznih takmičenja i sličnih manifestacija. Također je veliki procenat fotografija sa raznih proslava i susreta među koje bi mogli ubrojiti i snimke pojedinih, imenovanih radnika koji se pojavljuju u glasilu prije svega povodom raznih jubileja in susreta. Pred fotoagrafskim aparatom se veoma rijetko kao motiv nađu radnici za vrijeme obavljanja svog redovnog posla i rukovodeći radnici. Svakako sam izbor motiva ne

odgovara sadržajnoj osnovni glasila, jer ti snimci govore o raskoraku između te sadržajne osnove i stvarnosti.

Radnik u proizvodnji i na gradilištu još uvijek je u pozadini i nije nosilac informacije, a još manje predmet fotografije. Zgrade kao takve zbilja predstavljaju najveći dio djelatnosti Pionira, ali treba upozoriti da iza svih tih objekata stoje ljudi, radnici kolektiva koji ne zaslužuju da ih postavimo pred objektiv fotoaparata samo povodom 10, 20 ili 30-godišnjice rada u poduzeću.

2. Funkcija snimka

	br. fot.	%
1. informativna (samostalno vizuelno obavještanje)	44	18,72
2. ilustrativna (predočenje teksta)	101	42,98
3. dekorativna (zakrpa)	90	38,30

Fotografija može uspješno ispunjavati više funkcija odjednom, ali koju će funkciju obavljati ovisno je prije svega o autoru snimka ili urednika glasila. U glasilu Pionir fotografije se uglavnom pojavljuju u funkciji predočenja teksta, odnosno kao ilustracija, manje u funkciji

dekoracije odnosno zakrpa i samo rijetko se fotografija upotrebljava u informativnoj funkciji kao samostalno vizuelno objašnjenje, što bi mogli korisno iskoristiti u glasilu i tu informativnu funkciju fotografije više naglasili.

3. Tekst ispod fotografija i autorstvo

Tekst pod fotografijom

	br. fot	%
1. samo na slovenskom	138	38,72
2. samo na srpsko-hrvatskom	2	0,85
3. na slovenskom i srpsko-hrvatskom	62	26,38
4. bez teksta	33	14,04

Autorstvo snimaka

1. autor nije označen	112	47,66
2. autor je potpisan početnim slovima	45	19,15
3. potpisan punim imenom	77	32,77
4. ostalo	1	0,43

Tekst ispod fotografije pojavljuje se pod većinom fotografija, a nije ga bilo samo kod 14,04 objavljenih fotografija. U više od polovine tekstova pod slikama bilo je samo na slovenskom, 26,38% na slovenskom in hrvatsko-srpskom i samo 0,85% samo na hrvatsko-srpskom. Ti tekstovi pod slikama prilično su skromni i obično sadrže samo ime odnosno

naziv objekta fotografiranja. Iznenađuje veliki broj anonimnih autora fotografija u glasilu, on čak iznosi 47,66%, s punim imenom autor je potpisan u 32,77%, a početnim slovima u 19,15%. Autorstvo fotografije ne bi smjelo biti zanemareno i bilo bi potrebno više dosljednosti kod navođenja autora snimaka.

4. Veličina fotografija

	br.fot.	%
1. do 25 cm2	1	0,43
2. od 26 do 52 cm2	13	5,53
3. od 51 do 100 cm2	113	48,09
4. od 101 do 200 cm2	94	40,00
5. od 201 do 400 cm2	12	5,11
6. više od 400 m2	2	0,85

PIONIR

Ne pozabimo: brez dobrega obveščanja ni uspešnega samoupravljanja! Sodelujte v glasilu domače Melovne organizacije!

U glasilu uglavnom se pojavljuju snimci veličine od 51 do 100 cm2 i od 101 do 200 cm2. Format fotografije uvijek je isti te dosadan i monoton, a isto tako raspored po stranicama i na samoj stranici. Naravno bilo bi potrebno više pažnje posvetiti grafičkom uređenju, jer se dobrim grafičkim uređenjem može bolje privući čitaoc i zainteresirati ih za čitanje, što se do sada nije dovoljno iskoristavalo odnosno upotrebljavalo.

GORAN ROVAN

Vinko Hafner in Vlado Klemenčič među nama

25. kolovoza (avgusta) svojom su posjetom počastili našu radnu organizaciju predsjednik slovenske skupštine Vinko Hafner i podpredsjednik slovenskog izvršnog vijeća Vlado Klemenčič. Sa njima su bili i predstavnici skupštine općine Novo mesto: Uroš Dular predsjednik skupštine općine, Franci Borsan predsjednik općinskog izvršnog vijeća, Janko Goleš, predsjednik sindikata i Vilma Manček, sekretarka općinskog komiteta SK.

U razgovoru, upoznali smo goste s djelatnošću RO i s problemima na koje smo naletjeli. Bilo je govora i o prekoračenju mase osobnih dohodaka, odnosno o mjerama društvene zaštite. Gosti su se interesirali i za napore koje ulažemo u stjecanju radova u inozemstvu, a upoznali smo ih i sa problemima obrazovanja i s time kako smo uspjeli smanjiti izostanak s rada uvođenjem dodatka za prisutnost.

Vinko Hafner je pohvalio naša nastojanja, naš optimizam i rekao da možemo biti ponosni što smo radnici u takvoj radnoj organizaciji kao što je Pionir. „I nadalje će biti potrebno razvijati i jačati ovaj snažni kolektiv, jer u njega je uloženo mnogo rada i truda. Ohrabrujuće je to što niste zabrinuti za perspektivu, što vas ograničavanje investicija nije izbacilo iz kolosjeka. Građevinarstvo nikako ne može propasti, iako se i u toj grani pojavljuju povremene krize. Građevinarstvo se jednom žrtvuje, a drugi put opet iskorištava konjunkturu“ rekao je između ostalog predsjednik slovenske skupštine.

U razgovoru je također bilo rečeno da trebamo što više racionalizirati rad, odgovarajuće ga organizirati i svim snagama usmjeriti se u inozemstvo. U vezi mjera društvene zaštite drug Hafner je naglasio da sredstva koje moramo vratiti ostaju radnicima na raspolaganju, dakle, nisu im otuđena – samo ih ne mogu upotrijebiti za osobne dohotke. „Društveni dogovor treba u cijelosti poštivati i jedinstveno nastupiti protiv svih kršitelja. Naime, popuštanje bi dovelo do još veće inflacije. Naime, ne možemo ići na zamrzavanje osobnih dohodaka, treba se boriti za ograničavanje svake potrošnje, zato mjeru, koja vam je bila izrečena uzmite tako, jer to je u interesu svih nas, općine, republike i društva kao cjeline. Zato odlučnost novomeške općinske skupštine možemo samo pozdraviti“ zaključio je drug Hafner prilikom posjete naše radne organizacije.

Nastava u novim prostorijama

Nastava je počela i konačno je Novo mesto dovršilo svoj nov školski objekt. Naime, otvorila su se vrata novog školskog centra usmjerenog obrazovanja Šmihel.

Centar usmjerenog obrazovanja ili skraćeno CUO napravljen je uz jednogodišnje zakašnjenje. Pripremni radovi na tom objektu počeli su već u jesen 1979., a sama gradnja travnja/aprila 1980. Ali splet objektivnih i subjektivnih okolnosti, kao što su vrijeme, nedostatak radne snage, financijskih sredstava, izmjene projektne dokumentacije, radne snage, financijskih sredstava, izmjene projektne dokumentacije, neusklađenost sa školskim pripremama, ukratko, jak širok spektar problema koje je trebalo prebroditi, odužili su izgradnju. Ovoga puta ne bi se upuštali u uzroke, naša je namjera samo predstaviti taj objekt.

U CUO će se ove školske godine preseliti sve srednje škole tehničkog smjera i zdravstvena škola. 1. faza izgradnje predviđala je izgradnju 5 traktova CUO, gimnastičku dvoranu, igrališta i radionice. ali sada su dograđene samo učionice a radionice koje se sada grade bit će dovršene do kraja godine. Za izgradnju gimnastičke dvorane i igrališta ponestalo je sredstava. U drugoj fazi predviđena je izgradnja šta ponestalo je sredstava. U drugoj fazi predviđena je izgradnja još jednog trakta. Sada još ne znamo kada će do toga doći.

CUO će u jednoj smjeni moći primiti 1800 učenika, a u njemu će biti čak 12.000 m2 korisne površine, od toga je 1100 m2 skloništa (4 skloništa za 200 osoba). U jednom će traktu biti zdravstvena škola, a u ostala četiri sve tehničke škole. Centar je suvremeno opremljen, u njemu su specijalne učionice za fiziku, elektroni-

ku, biologiju, kemiju, tehnički o dgoj, TV kabinet, dvije knjižnice, kabineti i zbornice, a u petom je također kuhinja za podjelu hrane i blagavaonica za oko 500 ljudi.

U sklopu tog centra je i dogradnja energetske stanice, dovozne ceste, plinske stanice te uređenje okoline.

Gradevinski sektor iz Novog mesta imao je na brizi sve gradevinske, obrtničke i instalacione radove, a opremu je dobio Slovenijales. Vrijednost radova koje izvodi Pionir iznosi 300 milijuna dinara, bez izgradnje radionica, za koje se predviđa 85 milijuna. Projekte je izradilo poduzeće za projektiranje „Projekt“ iz Ljubljane, a investitor je općinska obrazovna zajednica Novo mesto.

Kako je rekao voda gradilišta Stane Čelesnik, najviše problema imali su zbog nedostatka tesara, povremeno nije bilo cementa, problemi su bili i s elementima za pokrivanje strehe, a još uvijek nisu uspjeli dobiti grijače za kotlarnicu. Ove godine morali su preurediti jedan trakt, umjesto za potrebe pedagoške škole bilo je potrebno preuređenje za zdravstvenu školu.

Zašto još podgrijavati stvari, centar je otvorio svoje dveri, primio štíćenike i problemi oko njegove izgradnje bit će uskoro zaboravljeni.

PIONIR

Dopisujte v PIONIR –
pričakujemo novice in
prispevke tudi iz vaše
temeljne organizacije!

Odjel vlastitih investicija

Odjel vlastitih investicija djeluje u sklopu tehničke službe RZZP u čvrstoj povezanosti sa odjelom za razvoj. Naime, investiciona nabavka u Pioniru je centralizirana i nije raspoređena po oourima. Dakle, sve investicije pripremaju se i sprovode u jednom odjelu, te je zato uredu da ga predstavimo.

Sredstva za investicije izdvajaju se iz dohotka OOUR po završnom računu. Svi oouri udružuju do 8% od čistog dohotka za investicije, daljnji dio sredstava predstavlja minimalna i ubrzana amortizacija koja se isto tako udružuje iz svih ooura i radnih zajednica, a vlastita sredstva također predstavljaju premije od osiguravajućih zavoda. Krediti dobavljača i proizvođača još povećavaju investicijska sredstva.

Investicije predstavljaju materijalnu osnovu razvoja, zato se odvijaju po srednjoročnom i godišnjem planu koji je preciziraniji, ali i taj godišnji plan se tekuće popravljaju. Odjel vlastitih investicija priprema osnutak godišnjeg plana u skladu sa srednjoročnim planom i u njemu se obrade sve godišnje potrebe ooura koje se međusobno uskladjuju. Taj prijedlog obradi komisija za investicije koju sačinjavaju po jedan član iz svakog ooura. Ta komisija u detalje raščlani prijedlog plana, uskladi interese svih ooura, a zatim ga da na raspravu i potvrdu privrednom odboru RO koji ga posreduje centralnom radničkom savjetu na konačnu potvrdu.

Zatim su investicije zrele za realizaciju. To je opet posao „investicionog odjela“. On najprije pripremi „teren“ za izvođenje investicije: ispita tržište, uvjete dobave i plaćanja proizvođača i dobavljača, kreditne uvjete, dobije dozvole, razne suglasnosti, napravi ekonomsku obradu investicije itd. Investicije u objekte zahtijevaju dugotrajnije pripreme, dok su kod investicija u opremu duži dobavni rokovi, javlja se pomankanje artikala na tržištu i druge nepovoljnosti kod izvođenja tih investicija.

Naravno, sve ne ide tako glatko. U trenutnoj gospodarskoj situaciji, kada opća društvena klima nije sklona investicionim ulaganjima, rad tog odjela je utoliko teži, iako je upravo zbog toga manje investicija.

Treba uzimati u obzir stotine propisa i zakona koji ograničavaju investicije. Tako je Pionir, kao i ostale OUR, ograničio zakonom o gradnji objekata, zakonom o privremenoj zabrani raspolaganja društvenim sredstvima za financiranje neprivrednih i neproizvodnih investicija te ostali zakoni i propisi, što sve zahtijeva dodatni i otežava „normalan“ rad odjela. Zimi se u Pioniru pojavljuje i smanjena likvidnost RO i nema novca, a pretezan dio ooura ne može ispuniti obaveze iz SS i ne izdvaja 8% od čistog dohotka za investicije.

Postoje i problemi s uvozom, jer on je sasvim nemoguć. Uprkos tomu Pioniru je uspjelo dobiti uvozu do zvuca za pilu. Za neka osnovna sredstva, prije svega tešku građevinsku mehanizaciju, nema odgovarajuće zamjene na domaćem tržištu, a zbog toga trpi i proizvodnja u čitavoj RO.

Ne smijemo zaboraviti da odjel vrši i suulaganja u ostale organizacije udruženog rada, cementare, željezare itd, a obavlja i uvoz rezervnih djelova.

Ove su godine preko odjela uspjeli adaptirati menzu u Novom mestu, obavlja se adaptacija Keramike, obnova pilane, počeo je gradnja treće faze Togrela, gradit će se hala u SPO, nabavit će se betonska crpka, nekoliko tovornjaka, možda čak i kombija, otpočeo će otkup zemljišta u Češkoj vasi, a kasnije i izgradnja tvornice harmonika vrata itd.

Za ovu se godinu predviđa za 35 milijardi investicija, od toga je 10 milijardi anuiteta, suulaganja i sl., a ostalo su čiste investicije.

Na kraj u pomenimo još i to da je Pionir uvijek investirao u okviru svojih mogućnosti i da su sve dosadašnje investicije bile dobro proučene i izvedene. To je također zasluga odjela vlastitih investicija, te zbog toga u redu da ih i imenski predstavimo:

- Jože Peterlin, dipl. oec. — rukovodilac odjela,
- Igor Babnik — samostalni referent,
- Anton Luštek — samostalni referent,
- Lado Mrvar — referent za katastarsku knjigu i
- Ivanka Leskovšek — Beba, dipl. oec. — financijski savjetnik.

Pilana punom parom

U veljači (februaru) „razletjela“ se sprava koja gura balvane pod pilu u pogonu pilane u Bršljinu i Pionir je ostao bez stroja za pilanje balvana i ostalog drveta. Ipak nam je u jako kratkom roku uspjelo dobiti uvozu dozvolu i nabaviti novu spravu iz zapadne Njemačke, uprkos uvoznim restrikcijama. Jedina olakšavajuća okolnost bila je u tome što u Jugoslaviji nema proizvođača te opreme, a što je ta investicija tako brzo realizirana zasluga je odjela vlastitih investicija i samog direktora OOUR Lesni obrat, Andreja Žnidaršiča.

Prilikom postavljanja „gater“, kako tu spravu zovu radnici na pilani, bilo je potrebno osuvremeniti i ostale najneophodnije stvari. Bili su napravljeni novi temelji, instalirana električna instalacija, a kasnije će biti nabavljeni i dodavači odn. transporteri. Ukupna investicija iznositi će 13 milijuna 450 tisuća dinara. Sprava za guranje balvana pod pilu i kolica za dodavanje nose marku Ester tip HDE i ima kapacitet do 90 m³ dnevno, što je mnogo više nego ranije. Ipak taj je kapacitet neostvarljiv na prostoru na kojem se sada nalazi. Naprava ne može biti potpuno iskorištena, jer nema sortirnih strojeva in transportnih vagona, a pored toga ni prostora za njih. Još uvijek se ne upotrebljava ni stroj za obrezivanje, tako da se oduzima nje još uvijek obavlja ručno, a isto tako i dodavanje, bar dok još ne dođu dodavači za balvane. Sve to biti će riješeno.

no na novoj lokaciji u Češkoj vasi.

Od veljače (februara) do sredine srpnja (jula) rezanje drva i balvana obavljaju se u Šentjerneju, gdje smo uspjeli dobiti na upotrebu pilanu, a kvalitetnije drvo vozili smo u Novoles. Uprkos tomu još treba nadoknaditi zakašnjeno, zato su u LO razmišljali i o uvođenju druge smjene, koja je zasada nemoguća.

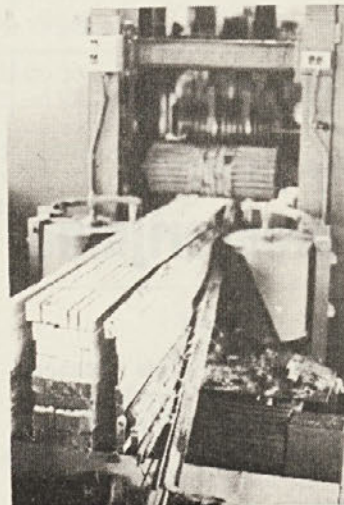
U pilani radi 11 ljudi, pomaže im i utovarivač koji obavlja dodavanje, a svi oni su prošle godine izrezali oko 8000 m³ drveta. Toliko namjeravaju i ove godine, premda im to neće biti baš lako. S nabavkom drveta nema problema, jer su cijene drveta na domaćem tržištu prilično povoljne za proizvođače. Pionir uglavnom nabavlja balvane od Gozdnog gospodarstva Novo mesto, a nešto i od vanjskih dobavljača.

Lesni obrat je sam ostvario devize za kupovinu naprave i to prodajom harmonika vrata na konvertibilno područje, a u Irak je izvezao čak 4000 m² tog artikla. Nešto manje količine izvezli su i u Sovjetski savez i Madarsku. U buduću se predviđa sličan izvoz u Irak, dogovaraju se sa kupcima u Saudijskoj Arabiji, Cehoslovačkoj, SSSR, SRNJ itd. Ranije su istraživanje obavljali sami, a u posljednje vrijeme pomažu im radnici TKI, jer 30.000 m² vrata, koje plisiraju na jugoslavensko tržište, nije dovoljno i treba prodrijeti i u inozemstvo i tako osigurati potrebne devize.

Dopisujte v

PIONIR

pričakujemo novice in prispevke tudi iz vaše temeljne organizacije!

Gdje je radnička kontrola?

Samoupravljanje je ugroženo. To možemo tvrditi ako pogledamo na raskorak između institucionalno zacrtane uloge samoupravne radničke kontrole i položajem u kakvom je stvarno ta kontrola u udruženom radu, Marjan Orožen, predsjednik slovenskih sindikata. Samoupravljanja nema i ne može ga biti ako u njemu zataji kontrola radnika nad ostvarivanjem usvojenim dužnosti i zadataka i svih sistemskih rješenja koje nalaže radnički ustav (zakon o udruženom radu).

Zato je Savez sindikata Slovenije pripremio akciju za oživljavanje radničke kontrole, jer bez efikasnog nadzora ne može biti samoupravljanja. Samoupravna radnička kontrola nije djelatna, što vodi tomu da ponegdje društvenu imovinu uzimamo kao ničiju stvar i zato se neprestano širi obim krađe društvenog vlasništva, korisnih malverzacija, ugibanja poreznim obavezama, najrazličitijih oblika parazitizma itd.

Zato je neophodno da samoupravna radnička kontrola nađe svoje mjesto i da njen rad oživi. Samoupravna radnička kontrola ne smije biti prepuštena sama sebi, treba joj vratiti ugled i društvenu ulogu, oživjeti njeno bitisanje. Samoupravni radnički nadzor mora postati masovno, organizirano, gibanje radničke klase i mora se čuti u svakom kolektivu. Radnička kontrola svugdje mora pokrenuti raspravu o slabostima, neodgovornom ponašanju i odnosu prema društvenoj imovini, kršenju samoupravnih prava i uopće mora početi raditi tako, kao što je zapisano u njenom statutu.

Broj privrednih kažnjivih aktova u Jugoslaviji brzo raste, jer nema odgovarajućih mjerila i kazni za kršitelje. Po statističkom prosjeku u posljednjih trideset godina bio je optužen svaki treći ili četvrti odrasli Jugoslaven. U posljednje vrijeme najviše se razrastao privredni kriminal (prije deset godina 14.000, a prošle godine već 41.000 kažnjivih aktova). To su podaci za one primjere koje smo uspjeli otkriti, a ono ni izdaleka ne pokazuju pravu sliku skretanja na tom području.

Najviše ljudi bilo je optuženo za krađe i velike krađe društvene imovine, za izdavanje čekova bez pokrića, pronevjere, zloupotrebu službenog položaja, grabež, nesavjesno poslovanje, utaje poreza, davanje ili dobijanje potkupnina, nedovoljenu trgovinu zlatnika i deviza itd. Bilo je mnogo i korisnih malverzacija, što sve svjedoči o nemarnosti čuvanja društvene imovine. Među 41.000 optuženih prošle godine u Jugoslaviji bilo je i 1.575 osoba iz radnih organizacija u Sloveniji koje su bile optužene za kažnjive činove u privredi. Među njima bili su 91 poslovođa, 46 blagajnika i 32 direktora, a među svim počiniteljima iz Slovenije čak 194 povratnika.

Broj kažnjivih djela raste

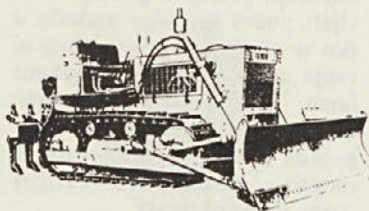
U Sloveniji je prošle godine počinjeno 32.300 kažnjivih djela ili za 11,6 procenata više nego godinu dana ranije. Od toga bilo je 2.691 kažnjivo djelo u privredi ili za 11,5 procenata više nego 1980. godine. Statistika govori da smo već u prvom polugodištu ove godine imali 1.454 kažnjiva djela (naravno otkrivena), što je za 10,8 procenata više nego u istom razdoblju prošle godine.

Samo prošle godine zbog kažnjivih djela nastalo je za 915 milijuna neposredne štete. Kolika je pak šteta koju su napravili strojevi i radnici možemo se samo pitati. Svakako mnogo veća.

Od pomenutih kažnjivih djela u privredi bilo je otkriveno:

- 371 u unutarnjoj trgovini,
- 277 u bankama,
- 239 u industriji i rudarstvu,
- 190 u prometu i vezama,
- 143 u ugostiteljstvu i turizmu,
- 140 u građevinarstvu itd.

Treba dodati da smo prošle godine u Sloveniji imali 28 primjera krivotvorenja završnih računa - najviše zato da bi pojedine organizacije udruženog rada pokrile manjak i time izbjegle zakonski određene postupke, ili čak zato da bi ostale kreditno sposobne za nova ulaganja.

Oh, ti sastanci!

U posljednje vrijeme jako i naglo proširila se potreba za sastančenjem, koju možemo nazvati i sastankomanija. Sastančenje u našem samoupravnom društvu sastavni je dio i način neposrednog izvođenja kolektivnog rada, samoupravljanja i delegatskog sistema u svim oblicima organiziranja udruženog rada. Ipak sastanci su prečesti, predugi, neefikasni, ponekad samo krinka samoupravljanja, iza koje se skriva radni postupak poslovnih organa, društvenopolitičkih organizacija i stručnih službi koji nije u skladu s poslovnim i socijalnim moralom, a još manje se može udružiti s načelima razvoja samoupravljanja i delegatskog sistema. Takve slabosti i dimenzije sastančenja već su kritične i počinju rušiti temelje samoupravljanja, delegatskog sistema te društvenopolitičkog i ekonomskog sistema.

Za sve nabrojene dimenzije sastankomanije ima nebrojeno uzroka, ali su u različitim sredinama različiti i nemogući ih je uopćavati. Svakako, svrha ovog priloga nije u traženju uzroka te pojave i u njenom osuđivanju, a isto tako ni u procjenjivanju kvalitete sastanaka te njihove efikasnosti i opravdanosti. Radi se prije svega o vremenu održavanja tih sastanaka. Društvenopolitičke organizacije preporučuju da se sastanci organizaciono izvedu izvan radnog vremena. Sastanci za vrijeme radnog vremena često su predugi, nepodni i nepripremljeni, a organiziranje i izvođenje takvih sastanaka za vrijeme radnog vremena veliki je gubitak radnog vremena. Ovdje se pojavljuje pitanje je li sastančenje uopće rad? Sastančenje poslovnih organa i stručnih savjetovanja na ostvarivanju kolektivnog rukovođenja i teamskog interdisciplinarnog rada spada u radne obaveze. Možemo li u rad ubrajati i samoupravno sastančenje, ili je to gubljenje radnog vremena?

Sastančenje je svakako rad i radnik - delegat na sastanku ostvaruje dio svojih samoupravnih i radnih dužnosti, prava i obaveza. U posljednje vrijeme pojavlju se trznje da bi i sastanci samoupravnih organa bili

izvan radnog vremena i tako bi radno vrijeme efikasnije iskoristili za tekući rad, te bi tako mogli više i bolje napraviti. Ne treba posebno dokazivati da su sastanci izvan redovnog radnog vremena efikasniji i kraći, jer su temeljito pripremljeni, jer nitko ne želi u neodogled raspravljati o najozbiljnijim službenim problemima, recimo, u petak navečer ili u subotu prije podne. Kao što pokazuje praksa sasvim je drukčije kada je sastanak za vrijeme radnog vremena. Tada se, nažalost, mnogima nikamo ne žuri.

Gdje su uzroci takve savjesti radnika - samoupravljača? Zar ni u ovim nepovoljnim gospodarskim vremenima, kada se neprestano i na svakom koraku moramo boriti za stabilizaciju našeg gospodarstva, ne možemo biti toliko savjesni da prekinemo s tim trošenjem vremena na sastancima?

Vjerujemo vlastitim rukama

Na sjednici republičkog odbora sindikata građevinskih radnika građevinski radnici su utvrdili da se sindikalne organizacije - i na republičkom nivou - prihvataju rješavanju svakodnevnih problema i nevolja radnika još uvijek više karakterističnih ishodišta nego s konkretnim pristupima. Da je to istina dokazuje i gradivo za 3. konferenciju SR Slovenije u kojem sve vrvi od fraza „zauzimat ćemo se“ itd. . .

Čitajući ih radnik već unaprijed zna da se ništa neće promijeniti. Zato su naglasili da ubuduće uloga sindikata mora biti prije svega uperena na zaštitu samoupravnih i radničkih prava, a ne na „poduzetnički“ način obrade i rješavanja gorućih problema. A tih nema malo: tako npr. u mjesnim zajednicama ne povezuju se sa radnicima u samačkim domovima te su oni prepušteni sami sebi; bolovanja su jako česta među građevinskim radnicima (13%); građevinske organizacije na previše „solistički način“ sređuju pitanja kvalitetne prehrane tokom rada, zdravstvene zaštite i odgovarajućih radnih odnosa koji se zbog nedostatka sluha za zajedničko rješavanje tih problema ponegdje čak

(Nadaljevanje na 14. str.)

(Nadaljevanje s 13. str.)

slabe; još je uvijek premalo povjerenja u mlade radnike koji dolaze iz škole; raspodjela dohotka između ooura i radne zajednice zajedničkih poslova nije odgovarajuća; u nekim građevinskim organizacijama još uvijek nije riješeno pitanje terenskog dodatka; na dosta mjesta idu mimo prave solidarnosti i nude socijalnu pomoć i onima kojima nije potrebna.

Dosta problema nagomilalo se i kod uključivanja slovenskih građevinaru u međunarodnu raspodjelu rada. Još uvijek ima premalo dohodovnog povezivanja među građevinskim organizacijama koje same za sebe nisu sposobne preuzimati teške i obimne projekte u inozemstvu; konkurencijsku sposobnost građevinskih organizacija smanjuju i plotovi među oourima koji su posljedica uskog gledanja na šire razvojne potrebe; radnici u izdvojenim pogonima često su različito plaćeni za isti rad itd.

Rasprava je odjeknula u jedinstvenu spoznaju da se i građevinski radnici moraju okrenuti vlastitim slabostima kojih nema malo. To je posebno važno kod izvođenja investicijskih i drugih radova u inozemstvu, koje su pred očima strane, oštre konkurencije. Još uvijek imamo mogućnost da utvrdimo naš ugled u svijetu, kojeg uživamo kao nesvrstana država u kojoj je čovjek najviša vrijednost, a također pošten i pregalački rad.

Točku na i dao je jedan od učesnika u raspravi koji je rekao da se nabrojani i drugi problemi ne mogu riješiti samo načelno s čime su se ostali složili. Ako građevinski radnici ne napravé jasne programe i ne budu otvarali perspektive toj djelatnosti vlastitim rukama i znanjem, samoupravni i društvenoekonomski položaj građevinskog radnika će i dalje slabiti.

A t o ni u kom slučaju sindikat ne smije dopustiti.

Iz Delavske enotnosti

Ne pozabimo: brez dobrega obveščanja ni uspešnega samoupravljanja!

Dopisujte v PIONIR — pričakujemo novice in prispevke tudi iz vaše temeljne organizacije!

Obrazovanje u Pioniru

Stipendiranje, obrazovanje uz rad i iz rada

U školskoj godini 1981/82 u RO je bilo 240 stipendista i 283 učenika 2. i 3. godine koji se školuju po zakonu o obrazovanju za zanimanja. Stipendiranje i obrazovanje uz rad i iz rada skoro je jedini redovni priliv stručnih radnika, ali i na tom području pojavljuju se određene godišnje raspise 140 stipendija, od toga 80 % za zvanja u građevinarstvu (zidar, tesar, armirač). Učenici iz Slovenije nerado se odlučuju za zapošljavanje, odnosno za pozive u građevinarstvu. Uprkos širokih propagandnih akcija (uspostavili smo kontakte približno sa 20 škola, dali prospekte, značke, organizirali razgovore i prikazivali film o Pioniru), nema pravoga odaziva. U načelu za zvanja u građevinarstvu odlučuju se učenici sa slabom uspjehom u učenju i slabijim sposobnostima. Što je uzrok tomu? Je li to terenski rad, fizički naporan rad, nepovoljne klimatske prilike, ili pak slabo financijsko i društveno vrednovanje rada u građevinarstvu. Upravo zbog toga u prošlosti smo bili prisiljeni dobijati učenike iz drugih republika, što je povezano sa nizom poteškoća koje nastaju onda kada se učenik zaposli: stan, jezičke ograde, odlasci kući, preterani izostanci zbog bolovanja, veća fluktuacija i ne na kraju nepovezanost sa radnom organizacijom.

U prošloj školskoj godini podijeli smo 78 stipendija za prvu godinu usmjerenog obrazovanja za smjer gradnje (srednji i skraćeni program). 85 % učenika bilo je iz susjednih republika. Pokazalo se da učenici ne mogu pratiti težak učni program u prvoj godini usmjerenog obrazovanja, imaju po 3 - 9 nedovoljnih ocjena), osipanje u toku godine bilo je veliko, tako da je u RO trenutno ostalo samo 52 učenika koji u pravilu imaju, skoro svi, popravne ispite. Utvrdili smo da učenici imaju slabo predznanje iz osnovnih škola i jako slabe intelektualne sposobnosti. Obzirom na visoke troškove cca 7.000.- din mjesečno po učeniku) za školsku godinu 1982/83 dobili smo manji broj stipendista iz susjednih republika, a time nisu pokrivenne planirane potrebe za prilivom radnika za naredno 5-godišnje razdoblje. Prije svega

nedostaje nam tesara i armirača jer se slovenski momci ne odlučuju za to zvanje. Na taj su način ostale nerazdijeljene stipendije i u novoj školskoj godini. Obzirom predviđavamo da ćemo ubuduće opet morati preći na interno obrazovanje radnika, ojačati obrazovni centar i što aktivnije obrazovati već zaposlene radnike. Na taj način fluktuacija će biti pokrivena i poboljšat ćemo kvalifikacijsku strukturu, a financijski troškovi svakako će biti manji.

Zapošljavanje stipendista

U 1981 i 1982 godini pojavili su se problemi kod zapošljavanja stipendista koji su završili srednju, višu i visoku školu. Prije 4 ili 5 godina kada smo planirali i dodijeljivali stipendije računali smo... sa 5 - 6 % porastom društvenog proizvoda, što se nije ostvarilo. Obzirom na to smanjena je stopa porasta zapošljavanja, a isto tako smanjio se i broj zaposlenih u građevinarstvu. U OOUR-ima nema dovoljno odgovarajućih poslova i radnih zadataka za radnike sa srednjim i višim obrazovanjem zbog smanjenog obima radova u građevinarstvu. U školskoj godini 1981/82 školovanje je završilo 45 stipendista, od toga 24 građevinska tehničara i 13 ekonomskih tehničara. Svi su bili primljeni u radni odnos na određeno vrijeme - vrijeme pripravničkog staža. Postavlja se pitanje kako na odgovarajući način zaposliti sve u ovim poštrenih gospodarskim uvjetima.

U slijedećoj školskoj godini 1982/83 školovanje će završiti 47 stipendista na srednjim, višim i visokim školama, te smo zato već registrirali probleme kod zapošljavanja, a do lipnja (juna) 1983 vjerojatno ćemo morati potražiti rješenja u široj društvenoj zajednici.

VLASTA TOMAZIN

Razgovor s pripravnikom

Svako tko završi srednju, višu ili visoku školu počinje jednom udruživati rad u radnoj organizaciji i postaje pripravnik. Naime, pripravnik je svaki radnik koju prvi put počinje obavljati posao ili radne zadatke i tko u okviru programa obrazovanja za poziv nije u programu imao praktičnu obuku proizvodnog rada ili proizvodnu praksu u takvom obimu da bi mogao samostalno obavljati posao u svojoj struci.

Tako je i 23 godišnji Miloš Šuštar poslije uspješno položenog diplomskog na pravnom fakultetu u Ljubljani počeo obavljati svoj pripravnički staž u TKI krajem svibnja (maja). Miloš je bio Pionirov stipendist već od završetka gimnazije u Novom mestu, kada se upisao na Univerzitet u Ljubljani sa željom da ostane pravnik. To mu je i uspjelo u redovnom roku i tako je stekao naziv diplomirani pravnik.

Svoj diplomski rad posvetio je građevinarstvu i u njemu je obradio probleme slovenskog građevinarstva s naglaskom na njegovoj organiziranosti. Tema mu nije bila strana, jer već ranije se je susretao sa problemima građevinaru, jer njegov otac je prekaljeni Pionirovac. Tako mu ni radna organizacija nije nova. Za mentora mu je bio imenovan Vladimir Dobrota s kojim se odlično razumije i uprkos međusobne prostorske dislociranosti dobro suraduju.

Mentor mu je pripremio detaljan plan kruženja i zadatke koje mora upoznati u pojedinim službama i oourima. Do sada je već obradio odjel kalkulacija, gradnje za tržište, inozemni odjel, a još ga očekuje pravna služba, odjel za kooperaciju, nabavni odjel, odjel za osiguranje, kadrovski odjel itd.

Ukratko skoro cijela radna organizacija i sve to u jednoj godini, koliko bi trabao biti pripravnik. Za vrijeme pripravničkog staža upoznaje rad drugih, a također i poslove i zadatke koje će obavljati poslije kraja tog staža. Kruženje ima za cilj upoznavanje rada i poslovanja RO, jer s vrha pripravničkog staža je u tome da se pripravnik po određenom programu i nacrtu pod stručnim rukovodstvom upozna i uvede u radnu sredinu i osposobi za konkretan rad u svom pozivu odnosno struci te da stekne radna iskustva za samostalni rad.

Tako je i Miloš uglavnom bio jako dobro primljen i privremeni mentori su ga pokušali uvesti i upoznati s radom u pojedinim odjelima, koliko se pak može u tako kratkom razdoblju. Neki su ga opet uzeli kao nužno zlo i prepustili ga samom sebi i svojoj inicijativi, kao - to mu najbolje odgovara. Ipak Miloš se osjeća dovoljno sposoban za obavljanje zadanog posla i želi dati još više, jer gledanje u zrak ga ne zadovoljava i ne veseli. Poslije završetka pripravničkog staža očekuje ga pripravnički ispit i zatim će zbilja postati pravi član Pionirove obitelji.

Želimo mu da to postane što prije!

Planinska sekcija zopet zaživela

Po dvoletnem zatišju je v SGP Pionir zopet začela delovati planinska sekcija v okviru SŠD.

Za prvi letošnji cilj smo si izbrali Begunjsčico. 17. najbolj pogumnih planincev se je zbralo v soboto, 28. avgusta, ob 5.30 v avtobusni postaji, od koder smo odšli z avtobusom tozda Metlika do našega izhodišča – vasice Draga, 5 km iz Begunj. Med vožnjo smo oči ves čas obračali proti nebu in čakali prve kaplje dežja. In kot za stavo je v bližini Begunj začelo deževati. Nato je sledilo samo eno vprašanje: gremo gor ali ne.

Karel je bil za to, da gremo. Če smo prišli že do sem, gremo pa še gor, je rekel. In tako so dejali še ostali. Zavihali smo rokave in jo ubrali proti Begunjsčici. Kljub hladnemu in deževnemu vremenu je bilo razpoloženje enkratno. Pot nas je vodila sprva po cesti, nato precej strmo po gozdni poti na Planinico (1128 m), kjer se nam je prilegel počitek. Od tu nam je do kočice ostala še dobra ura zložne hoje. Po 10 minutah smo prišli na Poljsko planino, od tu pa skozi gozd in čez strmejšje goličave v Roblekov dom na Begunjsčici (1757). Dež nas je dodobra namočil, tako da se je skodelica toplega čaja z dodatkom slivovke še najbolj prilegla.

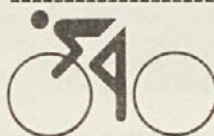
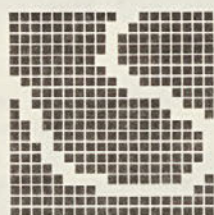
Na hitro smo se preoblekli, mokre cunje pa sušili na zakurjeni peči. Veselje v domu je bilo nepopisno. Za to so poskrbeli naši prijatelji iz Gorenjske in Prekmurja, ki so kot za stavo raztegovali harmoniko in kitaro. Seveda smo se jim kaj hitro pridružili in jim odpeli nekatere dolenjske. Ko smo se dodobra okrepčali, je že bila ura 14, kar je pomenilo povratek v dolino. Deževati je prenehalo, še zadnji posnetek pred kočico in dobro razpoloženi smo se podali s pesmijo in smehom v dolino in naprej v Novo mesto.

Po vsem tem lahko rečemo, da je kljub slabemu vremenu naš prvi letošnji izlet uspel.

Na koncu smo si zaprisegli: naslednjic se dobimo na srečanju planincev GIPOSS na Raduhi.

Pridružite se nam še drugi – ne bo vam žal!

MARKO REMS

DOLENJSKA
KOLESARSKA
TRANSVERZALA
300 KM

Vsi na kolesarski maraton

Kolesarjenje postaja iz dneva v dan bolj priljubljeno in vedno več jih je, ki spoznavajo ta lep in zdrav način rekreacije. Zato se je tudi kolesarska sekcija pri Sindikalnem športnem društvu Pionir odločila približati to vrst in pripravila kolesarski maraton po dolenjski kolesarski transverzali. Udeleženci te akcije, ki namerava postati tradicionalna, se bomo zbrali 25. septembra ob 7. uri na Glavnem trgu v Novem mestu, od koder bomo krenili na 300 km dolgo pot po Dolenjski in Beli krajini.

Prvi dan bomo obiskali Ratež, Šentjernej, Prekopo, Kostanjevico, Cerklje, Čatež, Brežice, Dolenjo vas, Krško, Impolco, Sevnico, Tržišče, Mokronog, Mirno, Trebnje, Veliki Gaber, Šentvid, Stično, Ivančno gorico, Muljavo, Krko, Zagradac, Žužemberk, Dvor, Sotes-

ko, Meniško vas in Dolenjske Toplice, kjer bomo prenočili. Med potjo, ki jo bomo prevozili v strnjeni koloni, nas bo spremljal Pionirjev kombi: ta nas bo oskrboval z osvežilnimi pijačami in hrano, v njem pa bo tudi priročni servis za kolesa z vsemi rezervnimi deli, orodjem in celo z rezervnim kolesom. V Dolenjskih Toplicah se bomo okopali in pripravili družabno srečanje.

Drugi dan bomo obiskali Podturn, Črmošnjice, Črnomelj, Dragatuš, Vinico, Preloko, Aldešiče, Griblje, Podzemelj, Metliko, Vahto in zaključili to čudovito pot v Novem mestu. 300 km v dveh dneh se bo morda zdelo komu veliko, vendar vam obljublamo, da jih bo vsak izmed vas zmogel, sicer pa v pravi skupini ne sme biti časa za utrujenost.

Za vloženo trud in prelit znoj bo vsak udeleženec akcije prejel

bronasto medaljo dolenjske kolesarske transverzale, tisti, ki jo bodo prevozili tretjic ali petič, pa bodo prejeli srebrno oziroma zlato medaljo DKT. Poleg tega pa imajo člani SŠD Pionir še

eno ugodnost: ni jim treba plačati startnine.

Vse to in še vse kaj drugega, kar se vam obeta na poti, vas bo, upamo, vzpodbudilo k temu, da se boste odločili za kolesarski maraton. Vse informacije boste dobili pri tov. Majesu (tel. 21 826, int. 381) ali pa pri organizatorju športne rekreacije Rangusu (tel. 21 826, int. 226).

Plesni tečaj

Plesni klub Novo mesto ponovno organizira začetni plesni tečaj. V tečaju so zajeti standardni in latinsko-ameriški plesi ter blues in polka.

STANDARDNI:

- angleški valček
- argentinski tango
- dunajski valček
- slowfox
- foxtrot

LATINSKO-AMERIŠKI:

- samba
- cha-cha
- rumba
- jive

S tečajem bomo pričeli v torek, 5. oktobra 1982, ob 18.30 v prostorih Plesnega kluba Novo mesto, Sokolska 1. Prijave za tečaj sporočite na telefon 23-686, lahko pa se prijavite ob začetku tečaja. Cena za plesni tečaj znaša 500 din.

PLESNI KLUB NOVO MESTO

Razpis nagrad Borisa Kraigherja za leto 1983

Gospodarska zbornica Slovenije bo prihodnje leto že petnajstič podelila nagrade Borisa Kraigherja posameznikom in skupinam, ki so s svojim znanjem, strokovnim delom in politično ali samoupravno aktivnostjo prispevali k boljšim gospodarskim dosežkom.

Vsako leto gospodarska zbornica podeli največ pet nagrad. Nagrajeni posamezniki dobijo pismeno priznanje in denarno nagrado 50.000 dinarjev; nagrajene skupine dobijo pismeno priznanje in denarno nagrado (vsak član skupine 20.000 dinarjev, skupina kot celota ne more dobiti več kot 120.000 dinarjev ne glede na število članov).

Dosežke kandidatov ocenjuje in o podelitvi nagrad odloča komisija za nagrado Borisa Kraigherja, ki jo imenuje skupščina gospodarske zbornice. Komisija dela samostojno. Nagrade podeljuje na predlog pravnih oseb. Predloge sprejema do vključno 30. septembra 1982. Nagrade so podeljene vsako leto 4. januarja (na obletnico smrti Borisa Kraigherja).

Nagrada Borisa Kraigherja se podeljuje delavcem iz proizvodnih, znanstveno-raziskovalnih in drugih organizacij združenega dela, ki so na tehničnem, ekonomskem in organizacijskem področju ter na drugih področjih v ozdih gospodarstva dosegli izjemne rezultate trajnejšega pomena in tvorno sodelujejo pri poglobljanju samoupravnih odnosov ter so moralno-politično neoporečni.

Predlogi, ki jih lahko dajo pravne osebe, morajo biti natančno obrazloženi in ustrezno dokumentirani, skladno z merili, ki so določena v pravilih za nagrado Borisa Kraigherja. Pravila in razpis so bila objavljena v Gospodarskem vestniku (številka 20, 28. maja letos) in v Delu (31. maja letos).

Navajamo samo nekatera merila za kandidatov prispevek trajnejšega značaja k

- finančnemu uspehu ozda,
- organiziranosti poslovanja,
- izkoriščanju domačih surovin in reprodukcijskega materiala,
- izvajanju investicij v nerazvitih območjih,
- uporabi domače tehnologije in
- nasploh k uresničevanju ciljev gospodarske stabilizacije.

živa kronika

V času od 1. do 31. avgusta 1982 je prišlo do naslednjih kadrovskih sprememb:

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

Tozd Keramika in zaključna dela: Stamenković Nikola, Doškić Stanko in Spasić Dobrivoje (keramiki); tozd Strojno-prometni obrat: Barbo Marjan, Štamcar Alojz, Bartolac Marjan, Kokalović Marko (gradbeni strojniki); Bokal Bojan (zidar); tozd Mehansko-kovinski obrat: Pate Anrej (ključavničar); DSSS: Vidic Branka (tehnični risar).

KOT PRIPRAVNIKI SO BILI SPREJETI:

Krašovec Irena in Mlinar Polona (ek. tehn.) v DSSS.

IZ JLA SO SE VRNILI:

Kobe Franc (strugar) in Štruel Ivan (obrat. elektricar) v tozd Mehansko-kovinski obrat.

V JLA SO ODŠLI:

Kralj Branko (strojnik) iz tozda SPO.

Novo sprejetim delavcem in delavcem, ki so se vrnil iz JLA, želimo dobro počutje v naši delovni organizaciji ter veliko delovnih uspehov.

MARTINA BRAČKO

V času od 1. do 23. avgusta 1982 je v tozd Gradbeni sektor Novo mesto prišlo do naslednjih kadrovskih sprememb:

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI:

Bjelan Duško, Burzić Bečir, Bulajić Stevan, Čaušević Meho, Čufurović Ahmet, Dženadija Rajko, Džakmić Pašo, Gvozdenović Milorad, Halilović Osmen, Halilović Zijad, Muhamedbegović Ismet, Miskić Hasan, Murgelj Pepca, Omerović Hazim, Sitar Ana, Skenderović Asim, Simić Nenad, Silahić Muharem;

V JLA SO ODŠLI:

Bevc Janko, Plantan Janez, Ružnić Zaihd, Zelinger Ivan;

KOT PRIPRAVNIKI SO BILI SPREJETI:

Progar Stanislav - gradbeni tehnik, Murn Franc - gradbeni tehnik, Čelić Ivica - gradbeni tehnik, Hudoklin Roman - ekonomski tehnik;

DELOVNO RAZMERJE SO PO USPEŠNO KONČANI POKLICNI ŠOLI SKLENILI:

Jukić Mirko - zidar, Lipaj Jože - zidar, Borse Vid zidar, Basar Zdravko - zidar, Meaški Vinko - tesar, Marković

Čedomir - tesar, Cica Pejo - tesar, Galešič Vlado - tesar, Ivasić Ivan - železokrivec;

IZ JLA SE JE VRNIL:

Trumbetić Miroslav - tesar.
EVA ŠUŠTERŠIČ

ŽIVA KRONIKA V TOZDU GRADBENA OPERATIVA METLIKA (julija in avgusta 1982)

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

Režek Mirko - elektroinstalater KV
Mihelič Josip - PU klepar
Priselac Zvonko - PU zidar
Režek Marjan - zidar KV
Radaković Ivan - PU elektroinstalater
Režek Martina - pripravnik SSI

Meke Rudi - vodovodni instalater KV
Klepec Anton - PU elektroinstalater
Melkič Sulejman - PU delavec

Ružič Karl - vodja gradbenega sektorja
Crvič - Peretin Drago - tesar KV II

V JLA ODŠEL:

Kostelec Robert - PU elektroinstalater

Novo sprejetim delavcem želimo prijetno počutje v novem delovnem okolju, delavcu, ki je odšel na služenje vojaškega roka, pa, da bi mu čas v vojaški suknji hitro tekkel.

ANICA BEDNARŠEK

Kaj je bilten pisal pred desetimi leti?

Slavnostna številka za 25-letnico SGP Pionir Novo mesto

25

V 9. številki, ki je izšla 2. septembra 1972, je Bilten, predhodnik današnjega glasila Pionir, izšel v slavnostni obleki, v barvah, na najboljšem papirju in na 12 straneh, kar je bilo za tisti čas velik obseg. Seveda je bila to slavnostna številka glasila, izšla je ob 25-letnici podjetja, in v njej smo se ponosno ozirali na prehojeno pot in dosežene uspehe. V njej je bil objavljen govor glavnega direktorja Ivana Kočevarja ob jubileju, Anton Bučar, takratni predsednik delavskega sveta, je analiziral 22 let delavskega samoupravljanja v Pionirju. Roman Jevšek, predsednik sindikata podjetja, je pisal o sindikalnem delovanju. Lojze Jožef o desetletnici sindikalnega športnega društva.

Na srednjih straneh je bil podan pregled 25-letnega ustvarjanja in graditve; na

prehojeno pot se ozira tudi „kroničar“ Egidij Skube, spomine na uspehe in prehojene strmine pa so obudili: Jože Strugar, Andrej Burger, Stane Renuša, Anica Kiler, Husein Bajraktarevič, Tince Tavčar, Jože Košljar, Jože Udovč, Milena Bartol, Lado Rauh.

Na zadnji strani je še prispevek neznanega avtorja o pridobivanju znanja oziroma izobraževanju delavcev Pionirja.

To je vse, kar je vsebovala ta slavnostna številka, seveda so strani krasile tudi fotografije, in to kar štiri barvne in več črno-belih, a zelo kvalitetnih, kot se ob takem dogodku spodobi.